

Leto XXI. Stev. 37
GLAVNI IN ODGOVORNI UREDNIK
IVAN SINKOVEC
UREJA UREDNIŠKI ODBOR
List izhaja vsak dan razen petka. # Cena 10 dinarjev

Ljudska PRAVICA

«LJUDSKA PRAVICA»
USTANOVLJENA 1. OKTOBRA
1934 # MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT 14-DNEVNIK IN
TEDNIK OD OSVOBODITVE
DO 1. JUL 1951 KOT DNEV-
NIK. NATO PA KOT TEDNIK
OD 1. JUNJA 1953 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI Z «BORBO»

PREDSEDNIK TITO SE JE IZ DALJNIH PRIJATELJSKIH DEŽEL VČERAJ VRNIL V BEOGRAD

V AZIJSKIH NARODIH imamo svoje velike prijatelje

Beograd, 12. febr. (Taning). Predsednik republike Josip Broz Tito je prispel po 75 dneh danes popoldne v Beograd s prijateljskega obiska v Indiji in Burmi. V Beogradu ga je sprejela nekogledna množica. Na trgu Bratstva in edinstva, pred železniškim postajo, na mestu, kjer je Beograd zadnji dve leti že četudi sprejel predsednika po pomembnih obiskih v tujini, so mu Beograščani privedli sprejem, ki po veličastnosti presega vse dosedanje, čeprav tudi prejšnji žive v spominu Beograščanov kot radostni in nepozabni dogodki.

V Beogradu se je predsednik Tito, odkar je po vrnitvi iz Indije in Burme stopil na domača tla, že tretjič obrnil na ljudstvo z govorom, ki so ga Beograščani sprejeli enako, kakor g je pred njim sprejelo 120.000 prebivalcev Reke in okolice ter 250.000 Zagrebčanov. Razen Beograščanov je pohitelo k sprejemu na tisoče ljudi iz vseh krajev Srbije, predstavniki delovnih kolektivov, ljudskih odborov in družbenih organizacij ne le iz bližnje okolice, marveč tudi iz oddaljenih krajev. Trg Bratstva in edinstva ter bližnje ulice so bile polne ljudi. Ta veličastni zbor, kakršnega Beograd na tem mestu še ni videl, je izrekel predsedniku Titu svoje najboljša želje in dobrodošlico, da ga znova vidi v Beogradu.

POZDRAV BEOGRADA
PREDSEDNIKU TITU
V njegovih zastav in nešteti napisi so bile najbolj vidne besede »Dobrodošel, tovariš Titu!« mnogih tujih, ustanov, podjetij, sol in organizacij so, prinesli ljudje danes te besede na napisih in v srcih Titu naproti. Poleg dobrodošlice Titu in zaoblju-

stopnice vagona v maršalski uniformi, so mu stopili naproti in ga najpristrčneje pozdravili predsednik Zvezne ljudske skupščine Moša Pijade, podpredsednika Izvršnega sveta Rodoljub Colakovič in Svetozar Vukmanovič, predsedniki ljudskih skupščin ljudskih republik Petar Stambolič, Djuro Pucar, Lazar Koliševski in Blažo Jovanović ter predsednik MLO Miloš Minić. Potem ko je vojaška godba zaigrala državno himno, je predsednik republike pregledal častni bataljon beograjske garnizije.

Potem so predsednik republike, za njim pa Aleksander Ranković in Koča Popović segli v roke članom diplomatskega zbora, visokim jugoslovanskim funkcionarjem, generalom JLA in članom poslanstva Indije in

Burme. Na čelu diplomatskega zbora je bil kanadski veleposlanik James Scott Macdonald. Med jugoslovanskimi funkcionarji so bili navzoči člani Zveznega izvršnega sveta Franc Leskošek, Mijalko Todorović, Osman Karabegović, Moma Marković, Krsto Popivoda in Dobrovoje Radosavljevič, dalje funkcionarji Zvezne ljudske skupščine Vladimir Simić, Vladimir Popović, Milentije Popović in Veljko Vlahović, kakor tudi funkcionarji Ljudske skupščine Srbije in Izvršnega sveta Srbije ter drugi visoki funkcionarji.

Pred izhodom s perona železniške postaje so predsedniku Titu izročili šopke predstavniki beograjskih pionirjev, mladine in študentov. Ko je stopil maršal Tito skozi vrata železniške postaje, ga je sprejela množica z navdušenim vzklikanjem »Herroj Tito! Dobrodošel!«. Nad glavami nepregledne množice so zavirale zastave in robc. Pozdrav je trajal več minut, potem pa je spregovoril predsednik MLO Miloš Minić, ki je izrekel predsedniku Titu prisrčno dobrodošlico.

ka in sreča je, da je razen teh dveh blokov še velikansko število ljudi in mnogo držav, ki menijo, da to ni pravilna politika, da hodimo samo po poti razdvajanja, da pa ničesar ne storimo za pot združevanja, za to, da bi se dogovarjali in mirno obravnavali vprašanja, ki nikakor ne zaslužijo, da bi človeštvo zabredlo v novo prelivanje krvi in najstrašnejšo katastrofo, kar jih je kdaj doživelo. (Odobranje.)

Zdaj ničesar ni moč urediti z orožjem

Tovariši in tovarišice, takšni deželi, kakor je Jugoslavija, majhni deželi, ki ima za seboj takšne preizkušnje, ne more biti vseeno, kaj se kje na svetu dogaja. Mi, ki ste nas poklicali, da opravljamo svoje posle, moramo storiti vse za mir in ne moremo biti brezbržni spričo dogajanja v drugih delih sveta. Svet je namreč zdaj nedeljiva celota in vsak večji spor potegne svet v vrtnice, v katerem bi odrezali majhni narodi zelo slabo. Prav zato morajo biti majhni narodi in vsi napredni ljudje enotni v svoji težnji in močnejši od tistih zločestih sil, ki oznanjajo, da je treba probleme urejati z mečem, če jih ni moč urediti mirno. Zdaj ničesar ni moč urediti z mečem, ne z vodikovo ne z atomsko bombo. Tako lahko samo uničimo, ne pa urejamo. Človeštvo bi bilo res neumno, če bi verjelo, da je možno, da bi lahko ta ali oni blok zmagal z nekakšno vodikovo ali atomsko bombo, ne da bi bil sam v tem spopadu premagan in ne da bi vse človeštvo trpelo v strašni katastrofi. Mi vemo, kaj je vojna, mi smo doživeli v vsej naši zgodovini mnogo vojn.

Mi se nikoli nismo bali, mi smo se borili proti mnogo močnejšim sovražnikom. Naše ljudstvo je bojevito ljudstvo in zna

Med igranjem himne po prihodu v Zagreb

umirati za svoje koristi, če je potrebno. Mi znamo presoditi, kaj pomeni mir, prav mi, ki vemo, kaj pomeni vojna, ne želimo vojne in homo storili vse, kar je v naših močeh, da do vojne ne bo prišlo. (Odobranje.)

Zdaj nastane vprašanje: ali pa ni to sprememba naše politike? Ali Jugoslavija zdaj ne spreminja svoje politike? Ali Jugoslavija zdaj, ko je začela normalizirati svoje stike s SZ, ne izdaja načel, ki se jih je doslej držala v svoji zunanji politiki? Ne, mi delamo vse, kar je možno, prav zaradi tega svojega načelnega stališča, zaradi miru, mirne koeksistence, da z vsemi deželami, ki to hočejo, normaliziramo stike in da so ti stiki čim tesnejši. To nas je vodilo, da smo tudi s SZ in drugimi vzhodnimi deželami

zdaj normalizirali stike. Če bodo ti stiki vsak dan tesnejši, se ni treba bati, da bomo opustili svoje tesne stike z zahodnimi deželami. Mi hočemo imeti enako tesne stike tudi z zahodnimi deželami, mi nismo za razdelitev sveta v dva bloka. Po naši koncepciji je svet enotna celota. Ideološke razlike ne morejo biti razlog, da bi začele dežele prelivali kri med seboj — če kdo morda nima kakih imperialističnih ciljev, to pa je druga stvar. Toda ideološke razlike ne morejo biti razlog za razdelitev sveta na bloke, ki bodo brusili bajonete, vtilivali topove in kopičili vodikove in atomske bombe za lastno uničenje. S tega mesta pravim: v naši zunanji politiki se ni nič spremenilo. Ostala je načelna in dosledna, kakor je bila.

Govor predsednika Tita

Nato je imel predsednik Tito naslednji govor:

Tovariši in tovarišice, Beograščani! Dovolite mi, da vas najtopleje pozdravim v svojem in v imenu tovarišev, ki so bili z menoj v daljnih azijskih državah. Vračamo se v domovino

telja, naj jih obišče. Ker smo bili povabljeni, smo se odzvali vabilu. Nismo šli tja kot turisti, temveč zato, da vidimo njihove države, da vidimo, kakšen duh vlada tam in da se resno porogovorimo o vprašanjih, ki danes vznemirjajo ves svet. To so države, ki so si pred kratkim pridobile popolno neodvisnost in svobodo, v katerih kipi navdušenje in ustvarjalnost za ustvaritev boljše življenja. Narodi teh držav znajo prav tako kot naši narodi ceniti mir in miren razvoj. Iste težnje in iste poglede, kakršne ima vsak naš pošten državljani, smo našli tudi tam.

Iz deklaracije, ki sva jo izdala in podpisala skupaj s predsednikom indijske vlade Nehrujem, se vidi, o čem smo se razgovarjali. Nekdo bo morda rekel, če da nismo sklenili nobenega pakta. Pakt nam ni potreben. Pakt je v naših sreih in naših glavah. Vemo, kaj hočemo. Nismo ustvarjali nekega tretjega bloka. Nam ni treba blokov, najmanj pa tretjega. Tam smo govorili o tem, kako je potrebno, da vsi miroljubni narodi in vsi ljudje s človeškimi občutki vztrajno delajo na tem, da se ohrani mir in reši človeštvo pred novo katastrofo. O tem smo govorili, v tem smo bili soglasni in na tem hmo vztrajno delali tudi v bodoče.

Ce nam je morda kdo hotel očitati, zakaj se prav mi tako zelo zavzemamo za to, pravim, da se moramo prav mi, prav majhni narodi, prav takšni narodi, ki imajo za seboj takšne izkušnje, pokazati graditelje miru, narode, ki delajo za okrepitev miru in mirnega sodelovanja ter koeksistence med narodi. Svet je zdaj razdeljen v dva blo-

Krepiti moramo napore za ublažitev napetosti

Položaj na svetu se seveda spreminja. Napetost je zdaj manjša zdaj večja, na pr. zdaj je napetost na svetu spet večja. Kaj naj storimo mi? Mar naj popustimo v svojih naporih za ublažitev te napetosti? Ne, svoje napore moramo okrepiti. To pa nas še bolj sili, da se v nobenem primeru ne pridružimo nobenemu izmed blokov. Dokler bodo namreč na svetu bloki in dokler človeštvo ne bo iskalo novih metod obravnavanja mednarodnih problemov, bo nevarnost zmeraj velika.

Morda poreče kdo: »Dobro, kje pa ste potemtakem vi? Mar niste vi potemtakem nevtralni?« Bogme, nismo nevtralni. Mi smo še prav posebno aktivni, mi še prav posebno odkrito govorimo: nikar siliti v novo nevarnost. (ploskanje) Mi še posebno govorimo in opozarjamo na pot, po kateri naj bi hodili ljudje in narodi, da bi se ognili tistemu, kar ljudje zdaj najmanj žele na svetu: novi vojni. Na našo nesrečo

pa našemu glasu ni slišati zmeraj tam, kjer bi ga morali poslušati. Mislim pa, da je vsak dan več ljudi, ki mislijo tako kakor mi ne le v deželah, ki kot celota stoji na pozicijah naše zunanje politike, marveč tudi v deželah, ki pripadajo blokom. Tudi narodi teh dežel mislijo, da je najslabše, kar more biti: hoditi po poti cepitve na bloke in obravnavanja mednarodnih problemov z orožjem v roki. Nobeno neurejeno mednarodno vprašanje ni vredno, da bi začeli narodi zaradi njega zdaj medsebojno prelivali kri. In tudi ni vredno, da bi zaradi njega zanetili krajevno vojno. Nobeno.

Kar se tiče sedanjega stanja, ki je nastalo v najnovejšem času, mislim, da spričo nekaterih sprememb, nastalih v tej ali oni deželi, ni moč delati najslabših prognoz, ne da bi pri tem tudi upoštevali, da so v določnem smislu tudi tisti, ki te prognoze delajo, pripomogli, da se je položaj spremenil in poslabšal. To

ni odvisno samo od ene strani, marveč tudi od druge. Če storita obe strani kar je v njihovih močeh, da bi se stiki zostrili, tedaj morajo biti seveda čedalje slabši. Ubrati je treba drugo pot. Napadno je zdaj, a to je pravilo v sedanjih zunanji politiki mnogih držav, presojati miroljubne poteze te ali one dežele, njene šibkosti, potem pa stike še bolj zostriti. In če zaradi tega zadenejo na reakcijo, pravijo: glejte, prav smo imeli, ko smo govorili, da z njimi ni moč delati. Jaz govorim to kritično zato, ker bi bilo napadno nadaljevati to pot, ki ni pravilna. Treba je pristihniti slehernemu glasu, ki ga je slišati v smeri pomiritev, treba je z njim računati in ga ceniti, ne pa videti v vsem spletko. Mnoge stvari seveda delajo, da bi dosegli določen cilj, kadar pa je cilj obraniti mir, je to najvažnejše. V tem je stvar.

Noben pritisk ne bo spremenil naše orientacije

Prav to sem hotel danes reči tu, da ni razlogov in da ne bi bilo pošteno sumničiti nas, da smo nekoga izdali. Mi ostanemo na istih pozicijah, na katerih smo bili doslej. Svoje stike z zahodnimi državami bomo krepili, toda to ni odvisno samo od nas. Seveda pričakujemo tudi od njih, da bodo storili isto. Mi smo neodvisna dežela in vsak poskus, da bi se vmešavali v naše notranje zadeve ali pritisk, da bi spreminili svojo orientacijo je absolutno odveč. Naši narodi so dokazali, da so zreli, da se sami upravljajo in ne samo da so zreli da se sami upravljajo marveč tudi, da so zreli, da sodelujejo v dogajanju na mednarodnem tirišču, da se tudi tam sliši njihov glas (odobranje). Čeprav nas je samo 17 milijonov, imajo naši narodi v moralnem oziru prav, da govorijo o mnogih važnih vprašanjih. (Nadaljevanje na 3. strani)

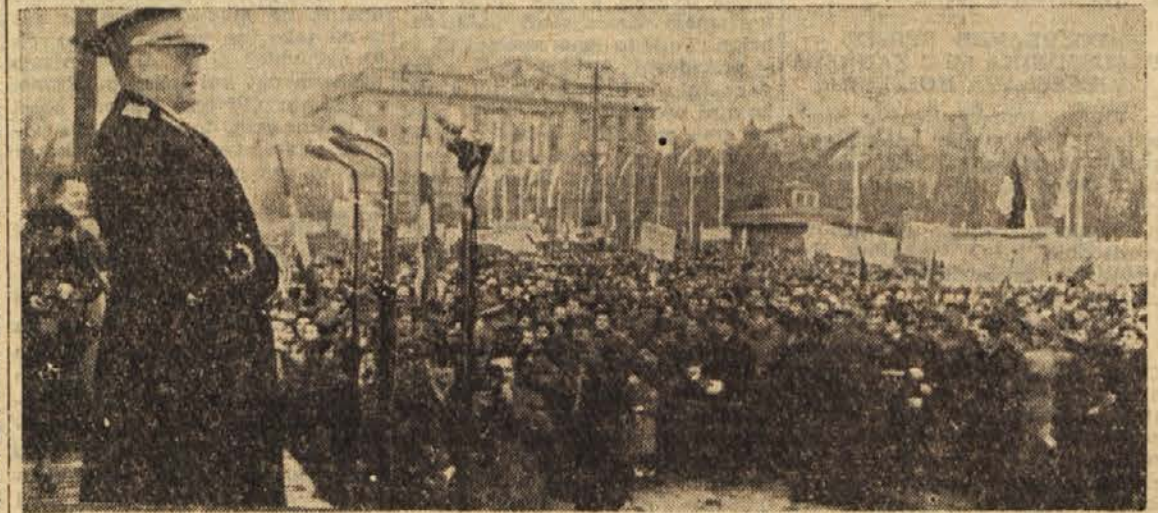
Zagrebski pionirji pozdravljajo predsednika republike Tita

be Jugoslovancov, da bodo čuvali mir, svobodo in enakopravnost narodov, so bili na častnem mestu pozdravi prijateljskima deželama Indiji in Burmi, njihovim rimi se je predsednik, s katerim razumel o najvažnejših vprašanjih sodobnega človeštva. Predsednikov prihod so nanutili topovske salve, in v trenutku, ko je zadonela zadnja, ob železniško postajo, kjer so Tita pričakovali visoki državni in politični voditelji, javni in kulturni delavci, generali JLA in diplomatski zbor. Ko se je vlak ustavil in ko je stopil Tito na

srečni, da smo ponovno v vaši sredi. Prinašamo vam mnogo toplih in prisrčnih pozdravov in najboljših simpatij narodov Indije in Burme ter od povsod, kjer smo bili.

To ponavljam zato, ker hočejo nekateri naši državni oporekati njene demokratične pridobitve ter njeno vztrajno, postopno, dosledno pot v smeri resnične socialistične demokracije. In prav zato, ker je naša država taka, kakršna je, ker ima tak notranji sistem, smo bili v daljnih azijskih državah, kjer smo bili z obema rokama sprejeti, tako od strani voditeljev kot od strani ljudstva. Ni vas bilo treba biti sram. Pripovedovali smo jim o naših težavah, o naši težki poti, o naši preteklosti in o naši sedanjosti, o naših uspehih. In seveda smo na prav takšno odkritosrčnost naleteli tudi pri njih. Slišali smo o njihovih težavah, njihovih naporih, njihovih uspehih in njihovih težnjah, ki so danes težnje po miru, da bi lahko gradili, da bi lahko ustvarjali svoje boljše in srenejše življenje.

Zakaj smo potovali tako daleč, v daljne azijske države? Kaj nas je vleklo tja? Bili smo povabljeni. To je redka stvar in mislim, da je bilo prvič v zgodovini, da so azijski narodi povabili nekega evropskega vodi-

Na trgu pred zagrebsko železniško postajo je predsednik Tito govoril zbrani množici

Vremensko poročilo
Stanje dne 12. febr. 1955 ob 7. uri: Področje visokega zračnega pritiska nad zahodno Evropo se razkrajaja, Balkanom. Nad jugozahodno Evropo pa se ponovno doteka nekoliko toplejši zrak.
Po vsej Jugoslaviji je bilo dopoldne lepo vreme s pretežno visoko oblačnostjo. Temperature so bile med 13-15 °C, na Jadranu med 5 in 10 °C.
Vremenska napoved za nedeljo, 13. febr.: Lepo vreme s povečano oblačnostjo. Temperatura ponoči med 8 in -6, na Primorskem do 30 °C, podnevi med 4 in 9, na Primorskem do 19 °C.
Vremenska napoved za 13. februar: Pretežno oblačno vreme z manjšimi zahodni Sloveniji. Temperatura dnevi med 0 in +7 stopinj, na Primorskem do 10 stopinj.

TUJI TISK OB POVRAATKU PREDSEDNIKA TITA IZ INDIJE IN BURME

ZA DANES NAPOVEDUJEJO KONEC VLADNE KRIZE V FRANCIJI

Naša neodvisna politika v službi mednarodnega miru

(Od stalnega dopisnika »Borbe«)

Bonn, 12. febr. Dve nemški radijski postaji sta danes oddajali poročila o vrnitvi predsednika Tita iz Indije in Burme in kratke izvlečke iz njegovega govora v Zagrebu. O tem je poročala tudi večina listov.

V Bonnu poudarjajo dva momenta iz predsednikovega govora. Prvič, da je koeksistenca različnih sistemov in držav brez vmešavanja ene v notranje zadeve druge edini način, da se doseže obvarje nove vojne katastrofe. V vseh oddajah so citirali predsednikove besede, da koeksistenca ni več prazna fraza, marveč realno dejstvo, s katerim je treba računati in ki ga je treba priznati. Drugič, v oddajah je bilo poudarjeno, da Jugoslavija ne spreminja svoje zunanje politike in da se ne bo pridružila nobenemu bloku, ker vidi v politiki blokov nevarnost za svetovni mir. Torej so tudi vsa pričakovanja in ugibanja v tem smislu brez podlage.

Liberalna »Die Deutsche Zeitung« objavlja obširno poročilo o sprejemu predsednika Tita na Reki in o pozdravih, ki jih je sporočil narodom Jugoslavije v imenu narodov Indije in Burme. Ljudje in Burmo je predsednik označil kot naravna zaveznika

Jugoslavije in kot deželi velike bodočnosti, piše nemški časnik. V nadaljevanju monakovski časnik poudarja Titove besede, da se Jugoslavija ne bo pridružila nobenemu bloku in dobesedno navaja tisti del predsednikovega govora, ki se nanaša na bloke in politiko tistih krogov, ki menijo, da je moč mednarodna vprašanja urejati samo z oržjem.

SREČNO STALIŠČE v sedanjem zapletenem položaju

Pariz, 12. febr. (Tanjug). Malo ne vsi pariški časniki poročajo o povratku predsednika republike Tita in o govoru, ki ga je imel na Reki. Tisk zlasti poudarja izjave predsednika Tita, da se jugoslovanska zunanja politika ni spremenila in da se Jugoslavija ne bo pridružila nobenemu bloku.

Parlamentarni in liberalni krogi v Bonnu so spremljali obisk predsednika Tita v daljnih prijateljskih azijskih deželah kot važen mednarodni dogodek. Tu menijo, da je po razgovorih Tito-Nehru in razgovorih predsednika Tita z burmanskimi državniki znatno narasla vloga tistih sil na svetu, ki se resnično zavzemajo za mir in aktivno koeksistenco. Politika aktivne koeksistence je namreč po mnenju teh krogov zelo aktualna tudi za Nemčijo. Demokratične sile vidijo možnost glede združitve Nemčije prav na poti koeksistence in mirnega poravnavanja sporov. R. Vujović

»Figaro« poudarja, da je množica prebivalstva topla pozdravila predsednika, in opozarja na njegove izjave, da se Jugoslavija nikdar ne bo pridružila tistim, ki so prepričani, da je moč mednarodne probleme urediti le z uporabo orožja. Prav tako navaja predsednikove besede, da hoče imeti Jugoslavija prijateljske odnose z vsemi deželami, ne pa prijateljstva ene na račun druge strani. Edini način za obrambo miru je nadaljevanje politike neodvisnosti in zavzemanje za aktivno miroljubno koeksistenco v sodelovanju z drugimi deželami, brez vmešavanja v njihove notranje zadeve.

Ko priobčuje dele predsednikovega govora, pravi neodvisni »Combat« da je prava sreča, da je na svetu dežela, ki stoji v tako zapletenem položaju, ko nihče ne ve, kaj bo prinesel jutrišnji dan, na stališču, na kakršnem stoji Jugoslavija. Tudi ta časnik predvsem poudarja, da Jugoslavija ni spremenila pod vplivom Vzhoda svoje zunanje politike in da se ni nič spremenilo v jugoslovanski politiki miru in miroljubnega sodelovanja.

Indijski tisk

New Delhi, 12. febr. (Tanjug). Indijski časniki priobčujejo obširna poročila o povratku predsednika Tita v domovino. Časniki poudarjajo tudi besede predsednika Tita, da hoče Jugoslavija sodelovati z vsemi narodi na svetu. »Indian Express« beleži izjave predsednika Tita, da je zadovoljen, ker je v Aziji našel deželi, ki o mednarodnih problemih misli enako kot Jugoslavija, in da sta predsednik Tito in njegovo spremstvo obiskala deželi, ki sta iskreni zaveznici Jugoslavije in njeni tesni prijatelji.

ITALIJANSKI OBISK V VELIKI BRITANJI

IZMENJAVA MISLI med Rimom in Londonom

London, 12. febr. (Tanjug). V terek bosta prispela v Veliko Britanijo na uradni obisk italijanski ministrski predsednik Scelba in zunanji minister Martino. Britanski in italijanski uradni krogi izjavljajo, da bo njun obisk decela vpljudnostnega značaja. Scelba in Martino se bosta štiri dni mudila v Veliki Britaniji in se bosta sestala z ministrskim predsednikom Churchillom in drugimi britanskimi vodilnimi politiki.

Prihodu italijanskih državnikov posveča »Economist« daljši članek, v katerem pojasnjuje, katere probleme bodo obravnavali. »Economist« trdi, da bodo v

Pariz, 12. febr. Pierre Pflimlin ima srečo kakor njegov predhodnik Pinay, ki je moral vrniti mandat, ker si ni mogel zagotoviti sodelovanja Pflimlinovih katoličanov. Ne da bi vrnili milo za drago, so se Pinayjevi neodvisni radi odzvali vabilu novega mandatarja. Vse kaže, da bo tudi Pinay vstopil v Pflimlinovo vladno, najbrž kot minister za narodno obrambo. Sodelovanje radikalov (čemer niti Mendès-France ni nasprotoval), dela Unije odpora, prekmorskih neodvisnih in socialističnih republikancev (čemer nasprotuje večina degolovcev) je največ, kar je bilo moč zbrati v danem položaju. Če v zadnjem trenutku ne bodo nastale nepričakovane težave, se bo Pflimlin že v ponedeljek predstavil s svojo vlado skupščini, ki mu bo nedvomno z večino izglasovala zaupnico.

Kakor je bilo pričakovati, so socialisti dokončno odklonili ponudbo, naj bi vstopili v vlado. Sestanek med Pflimlinom in Christianom Pineatom, predsednikom socialistične parlamentarne skupine, je bil zelo dolg. Mandatar je uporabil vse svoje argumente, da bi pridobil socialiste za sodelovanje z ljudskimi republikanci, katerih težnja po katoliško-socialistični vladi ni zdaj nič manjša, čeprav so socialisti odločno odklonili predlog, naj bi upostavili koalicijsko stranko, ki se je tako ostro bo-

da si bodo pridržali samo pravico, da se bodo postavili v posameznih vprašanjih na stališče, ki jim bo ustrezalo. Zadnja obotavljanja pri radiokalih in degolovcih, ki jih moti Pflimlinova naklonjenost EOS, radikale pa tudi njegov klerikal-

Pierru Pflimlinu pa se je vendarle posrečilo pri socialistih nekaj, kar se Pinaju ni. Pinay

Z zadnjega zasedanja ministrskih predsednikov dežel Arabske lige, na katerem je izbruhnila kriza v Ligi zaradi napovedanega iraško-turškega obrambnega pakta

je sprejel načelo, da se bo vlada posvetovala z njegovo skupino o vseh važnejših vprašanjih, in obljubil, da socialisti ne bodo sistematično v opoziciji, marveč

lizem, bodo odstranili ob razdelitvi portfeljev. Vse kaže, da bodo radikalni dobili levji delež, pri čemer René Mayera še zmeraj omenjajo kot najbolj verjetnega kandidata za zunanega ministra, Charlesa Bruna za notranjega ministra, Edgar Faure pa bo najbrž ostal finančni minister. Razdelitev teh portfeljev je tudi največja skrb mandatarja, ki je spriču pomanjkanja čvrstega vladnega programa primoran drugače zainteresirati svoje zaveznike, izmed katerih je večina sodelovala v obeh zadnjih vladah: v Lanclovi in Mendès-Franceovi. Z dodatkom Pinayjeve ekipe pričakujejo, da bo vlada sestavljena že jutri in da se bo predstavila poslanski zbornici v ponedeljek popoldne.

Bogdan Pešić

Brilej pri Hammarskjöldu

v zvezi z napetim položajem na Daljnem vzhodu

New York, 12. febr. (Tanjug). Jugoslovanski predstavnik v OZN dr. Jože Brilej je bil večeraj pri generalnem tajniku OZN Dagu Hammarskjöldu. Izmenjala sta misli o položaju na Daljnem vzhodu in o možnostih OZN, da bi prispevala k ureditvi spornih vprašanj. Znano je, da so v Varnostnem svetu OZN nedavno začeli razpravljati o tem problemu, a da ni bilo doseženo soglasje glede okvira razprave. Zahodne države so vztrajale na tem, naj bi jo omejili na otoke ob kitajski obali. SZ je zahtevala v skladu s kitajskim stališčem, naj bi razpravljali o celotnem formoškem problemu. Kitajska je odklonila sodelovanje v razpravi, če je ne razširijo in izločijo kuomintanškega delegata iz nje.

V ponedeljek bo Varnostni svet zaključil prvo fazo te raz-

prave. Ker ne kaže obravnavati problema na javnih sejah v OZN, bo nemara »do nadaljnjega« odgodil to razpravo. Med delegacijami prevladuje mnenje, da bodo vprašanje obravnavali po diplomatskih kanalih in v stikih med predstavniki zainteresiranih držav v Pekingu in Washingtonu.

Pri umiku kuomintanških čet s Tačenskih otokov so sodelovala tudi ameriška letala. Na tajpeškem letališču se ameriško lovsko letalo pripravlja na polet proti kitajski obali

Sovjeti za popuščanje mednarodne napetosti v zvezi s Formozo

London, 12. febr. (Tanjug). Spriču napovedanega ponovnega sestanka Varnostnega sveta OZN zaradi Formoze izjavljajo v britanskih krogih, da ne kaže, da bo OZN nadaljevala napore za ureditev krize. Neformalna in skrbna diplomatska pogajanja neposredno zainteresirane vlade nadaljujejo in po mnenju britanskih funkcionarjev je verjetno, da bodo v sedanji fazi tako dosegli veliko boljše uspehe kot z javnimi razpravami. Razen tega bi bila sleherna razprava v Varnostnem svetu o Formozi jalova, če ne bi sodelovali kitajski delegati.

Britanski pristojni krogi tudi poudarjajo, da ni treba pričakovati nagle ureditve spora in da je poglavitna naloga diplomatskih pogajanj preprečiti zaostri-

tev spopada, zatem pa predlagati ukrepe za pomiritev. Morebitni britanski koraki pri kitajski vladi pa ne bodo rezultat zgolj britanske pobude, temveč bi bili v sporazumu z ZDA, Novo Zelandijo in drugimi neposredno zainteresiranimi zahodnimi državami. Kar zadeva nadaljevanje britansko-sovjetskih razgovorov v Londonu, slej ko prej odklanjajo sleherni komentar. Izjavljajo le, da je sovjetska vlada doslej pokazala veliko zanimanje za formoški problem in pripravljenost, da prispeva k popuščanju napetosti,

Nehrujev obisk v Egiptu

Kairo, 12. febr. (AFP). Indijski premier Nehru bo prispel v ponedeljek ponoči iz Londona v Kairo. V terek dopoldne se bo sestel s predsednikom egiptovske vlade Gamal Abdel Naserom. Nehru in Naser si bosta 16. februarja ogledala jezove ob ustju Nila, zatem pa bosta imela na jahti politične razgovore.

Veleposlaniki Velike Britanije, Japonske, Indonezije, Afganistana in nekaterih arabskih dežel so že prosili, naj bi jih Nehru sprejel med svojim potovanjem po Egiptu. Egiptovski politični krogi pripisujejo velik pomen kairskim razgovorom, ki bodo pred odhodom predsednika egiptovske vlade v Džarkarto in Delhi.

Sovjetska pobuda za formoško konferenco

Pariz, 12. febr. (AFP). Radio Moskva poroča, da je sovjetska vlada predlagala, naj bi bila februarja sklicana konferenca v Sanghaju ali v New Delhiju, na kateri bi obravnavali formoško vprašanje.

Sovjetska zveza predlaga, naj bi na konferenci sodelovale Velika Britanija, ZSSR, ZDA, Francija, Indonezija, Cejlon, Pakistan, LR Kitajska, Indija in Burma.

AVSTRIJSKI ODMEV

izjav predsednika Tita na Reki

Dunaj, 12. febr. (Tanjug). Govor predsednika Tita na Reki o jugoslovanski zunanji politiki je sprejem avstrijski tisk z velikim zanimanjem in pozornostjo. Večina časnikov objavlja na prvi strani izvlečke iz govora in opazna zlasti na tisti del, v katerem je rečeno, da se Jugoslavija ne bo pridružila nobenemu bloku, da pa hoče imeti prijateljske odnose z vsemi deželami.

»Die Neue Zeit«, ki objavlja tudi predsednikovo fotografijo, poudarja jugoslovansko stališče,

da je moč človeštvo rešiti pred novo vojno nevarnostjo samo s sodelovanjem vseh dežel. Časnik ljudske stranke »Südost-Tagespost« objavlja obširno poročilo o govoru in poudarja, da so predsedniku Titu priradili na Reki velik sprejem.

Socialistična »Arbeiter Zeitung« objavlja poročilo o govoru na prvi strani in poudarja Titove besede, da se Jugoslavija nikdar ne bo pridružila tistim, ki sodijo, da je moč mednarodne probleme rešiti samo s silo.

V DUHU PRIJATELJSTVA

Nadaljnja odlikovanja indijskih političnih in vojaških voditeljev

New Delhi, 12. febr. (Tanjug). Jugoslovanski veleposlanik v New Delhiju Bogdan Crnobrnja je priradil nocoj sprejem na čast indijskim vojaškim in političnim voditeljem, ki so bili odlikovani ob prihli obiska predsednika Tita. Ob tej priložnosti je veleposlanik Crnobrnja izročil indijskim tistim odlikovanim in prejele med bivanjem predsednika Tita.

Z redom ljudske armade I. stopnje so bili odlikovani komandant armade general Ramesh Chandra Findži, komandant morant letalstva maršal Mukerđi. Z redom Jugoslovanske zveze II. stopnje je bil odlikovan general-

ni tajnik indijskega znanjega ministrstva N. R. Pilaj, z redom Jugoslovanske zastave II. stopnje so bili odlikovani indijski veleposlanik v Beogradu Dajjal, tajnik za zunanje zadeve R. K. Nehru, sekretar za notranje zadeve Pal, sekretar za obrambo Velodhi ter načelnik protokola Copra.

Veleposlanik Crnobrnja je pozdravil odlikovane osebnosti in ugotovil, da sta obisk predsednika Tita in njegovo srečanje z indijskim ljudstvom in velikim državnikom Nehrujem najboljše potrdila visoko stopnjo razumevanja med obema deželama, ki težita po istih ciljih, po miru na svetu in ustvarjanju boljše prihodnosti za svoje narode.

Govor predsednika Tita v Beogradu

(Nadaljevanje s 1. str.)

Sanjnih mednarodnega značaja, zlasti kadar gre za vprašanje miru.

To je bil tovariši in tovarišice, eden izmed ciljev, zaradi katerih smo se napotili v Indijo in Burmihovimi voditelji in slišali njihovo mnenje. Mi smo to mnenje njimi in o vsem sporazumeli. In, roče, spoznali smo duha teh narodov. Reči moram, da sem srečevali izjavim, da imajo narodi svoje velike prijatelje. To so naši prijatelji in mi moramo to prijateljstvo ceniti in čuvati.

Tovariši in tovarišice, danes sem bil tu obširne govoril, ker so imeli bomo še priložnost govoriti. Rad bi samo zaključil s tem, da naše poslanstvo s tem se ni prenehalo, marveč da bomo tudi v prihodnje storili vse, kar moramo. Zahvaljujem se našim narodom, katerih vse podpore smo bili deležni in vsakem ko-dobrodosilec, ki so nam jih izrežujejo, da naši narodi dokazujejo za nami glede naše zunanje politike, da ne vidijo boljše poti od te, ki smo jo ubrali. Zato mnogo sreče in jim želimo uspeha v njihovem naporu, da ustvarjajo delu za boljšo bodočnost.

Naj živi Federativna ljudska republika Jugoslavija!

Konec govora predsednika Tita je sprejela množica v navdušenim vzklikanjem in dolgotrajnim odobranjem. Po končanem govoru se je predsednik Tito s soprogo med mahanjem z rokami in vzklikanjem Beograđanov z avtomobilom odpeljal domov.

— Z VSEH STRANI SVETA —

ZSSR AMERIŠKI NOVINARIJ PRI BULGANINU

Moskva, 12. febr. (TASS) Predsednik sovjetske vlade maršal Bulganin je danes sprejel v Kremlju ameriške novinarje Hearsta, Kingsburrya Smitha in Coniffa in se z njimi del časa razgovarjal.

INDIJA VPRAŠANJE PRIZNANJA JUŽNEGA VIETNAMA

London, 12. febr. (AFP). Južno-vietnamsko poslanstvo je danes objavilo, da se je predsednik indijske vlade Nehru večeraj sestel z južno-vietnamskim poslanikom v Londonu Ngien Huk Voorn, ki je baje med razgovorom načel vprašanje priznanja Južnega Vietnama. Nehru je opozoril na vlogo svoje dežele, ki mora kot članica mednarodne komisije za nadzorstvo nad premirjem za sedaj ohraniti nevtralnost stališče nasproti obema Vietnamoma.

JUŽNI VIETNAM OBISK AVSTRALSKEGA ZUNANJEGA MINISTRA

Saigon, 12. febr. (AFP). Avstralski zunanji minister Richard Casey je prispel iz Singapura v Saigon. Sestel se je s predstavniki južno-vietnamske vlade. Od tod bo odpotoval v

BANGKOK, KJER SE BO UDELEŽIL KONFERENCO MANIŠKEGA PAKTA, KI SE ZAČNE 21. FEBRUARJA.

PRIPRAVE NA AGRARNO REFORMO

Saigon, 12. febr. (AFP). Danes je bila objavljena druga uredba o agrarni reformi in južnem Vietnamu. V njej je določen enomesečen rok, v katerem naj se lastniki opuščeno zemlje odločijo, ali jo bodo še obdelovali.

JAPONSKA VKLJUČITEV V GATT

Tokio, 12. febr. (Reuter). Japonska bo poslala v Zenevo delegacijo, ki naj bi se pogajala o vključitvi Japonske v Splošni sporazum o trgovini in tarifah (GATT). Pogajanja naj bi se začela 21. februarja.

VIHAR V TOKIJSKEM ZALIVU

Tokio, 12. febr. (AP). V velikem viharju se je večeraj potopilo sedem manjših ladij med Tokiom in Jokohamo. Dve drugi so bili hudo poškodovani. Za nadaljnjimi 9 ladjami ni sledu.

CEJLON KOTELAVALA BO OBISKAL ČU EN LAJA

London, 12. febr. (Reuter) Predsednik cejlonске vlade Kotelavala je napovedal,

DA BO SPOMLADI OBISKAL PEKING NA POVA-BILO PREDSEDNIKA KITAJSKE VLADE ČU EN LAJA.

ZDA ŽELEZNIŠKA NESREČA

West Union (Minnesota): 12. febr. (AFP). V bližini West Uniona v Minnesoti je izstril potniški vlak. Pri tem je bilo poškodovanih 20 ljudi.

ŽRTVE MRAZA

Chicago, 12. febr. (AP). Triindvajset ljudi je umrlo zaradi nenavadno hudega mraza v vzhodnih delih ZDA. Val mrzlega zraka je zajel prostor od gorovja Rocky Mountains do Atlantskega oceana in na jugu vse do Floride.

MAROKO ARETACIJA DOMAČINOV

Rabat, 12. febr. (AP) V Maroku so danes prišli 24 maroških nacionalistov, češ da so napadli francosko opredeljene Marokance. Aretirali so jih v vasi Hamsetu, kakih 80 km vzhodno od Rabata.

SIRIJA KRIZA VLADE

Damask, 12. febr. (AFP) Predsednik republike je povelil mandat za sestavo nove sirske vlade Sabriju Asaliju, voditelju sirske nacionalne stranke.

KOMUNISTI V BOJU ZA NAPREDNA STALIŠČA

DVA PRIMERA iz prakse komunistov ljubljanskega okraja

Prav gotovo je Zveza komunistov od VI. kongresa — ki je zaradi velikih sprememb v družbenem, ekonomskem in političnem življenju določil novo mesto komunistov v naši stvarnosti — do danes doživela velik razvoj, tako glede na svojo spremenjeno vlogo v družbeno-političnem življenju, kakor tudi glede na metode in naloge, ki jih ta nova vloga zahteva. Najočitnejši je razvoj v Socialistični zvezi, za katero upoštevamo, da prav zaradi aktivnosti velikega števila komunistov v njej in zaradi njihovega prepričevalnega dela vse bolj prevzema vlogo resnične vzgojiteljske množice v socialističnem tisku.

Toda primeri, ki smo naleteli nanje ob nekaterih diskusijah v Ljubljani, nas opozarjajo, da je v vrstah komunistov nekaj ljudi, za katere predstavlja poseben problem njihova vloga v borbi za najbolj napredna stališča ob posameznih družbeno-političnih vprašanjih. Mnenje nekaterih članov naše Zveze ob teh diskusijah nam kaže, da se tu pa tam nekako malicijo nekateri principi, na katerih je zgrajena naša organizacija.

Namen tega članka je osvetliti predsemda pojav v vrstah Zveze komunistov ljubljanskega okraja, ki nas opominjajo, da so med nami ostanki starega načina pojmovanja vloge naše organizacije še vedno živi in da je v interesu našega razvoja, da so si tudi ti preostanki čimprej na čistem o svoji sedanjih vlogi v družbeno-političnem življenju.

Organizacija Zveze komunistov zahteva od svojega članstva v vsaki politični akciji največjo strnjnost in polno enotnost. Seveda s tem ni rečeno, da morajo imeti vsi komunisti v vsakem posameznem, konkretnem vprašanju enako mišljenje in enako stališče. Ena glavnih zahtev naše organizacije je, da smo v osnovnih družbeno-političnih in ekonomskih pogledih marksisti, da se posameznih problemov lotevamo kot marksisti, da se vztrajno in povod borimo za najbolj napredne nazore, da nas disciplina naše organizacije veže na stvari, ki so kopati do naprednih pogledov v teoretičnim poglabljanjem in izpopolnjevanjem.

Na današnji stopnji graditve socializma predstavlja za našo organizacijo in za delovne ljudi poglabljanje socialistične demokracije preko organov družbenega upravljanja in s svojih področjih jarnega življenja. Ko se je v nekatero razvoju odprlo vprašanje, sredstva, ki so bila nacionalizirana in so tako postala družbeno sredstva, kaj naj bo v tej situaciji za proizvajalce spodbuda v njih sil, kakšni naj bodo politični cilji, tedaj sta nam bili na razpolago dve poti: ali kreniti po razvojnem receptu v centraliziranem prepričanju — najvažnejšo organizacijsko obliko gibanja v socializmu, ali po poti samoupravljanja v najširših okvirih socialistične demokracije. To našo odločitev: »...tem nalogram ustrezno lahko samo takšen mehanizem neposredne demokracije, ki bo zagotovil kar največjo upravljanja delovnih ljudi prek

ustreznih osnovnih organov upravljanja v proizvodnji in na ostalih področjih družbenega življenja. Takšno funkcijo imajo naši delavski sveti, zadruga, komune, samoupravno vertikalno povezane gospodarske skupnosti in samostojni družbeni organi upravljanja v ustanovah prosvete, kulture, znanosti, zdravja in drugih družbenih služb. Čedalje večje uveljavljanje teh oblik in takšnih družbenih dejavnosti bo hkrati tudi oblika postopnega upostavljanja novega demokratičnega mehanizma, ki bo organski rasel iz nove socialno gospodarske baze in ki bo v končni konsekvenci samo oblika odmiranja države, kot orodja oblasti, sile. Drugače povedano, v razmerah podružbljenih proizvajalnih sredstev je treba upostavljati takšen demokratičen organizacijski mehanizem družbenega upravljanja, ki bo omogočil, da bodo v njem prišle do izraza delovne množice neposredno, vsak dan, ne samo prek vrhov svoje politične stranke. Ker je takšno politično linijo začrtal kongres Zveze komunistov na podlagi najbolj naprednih pogledov na družbeni razvoj Jugoslavije, nas tedaj na to linijo veže tudi disciplina naše organizacije. Vsako odstopanje od družbenega upravljanja pomeni nenapredno stališče, kaže na nazadnjaške poglede v družbenem razvoju.

Janez Vipotnik, sekretar ZK za Ljubljano in okolico

Komune so med poglavitnimi sestri družbenega upravljanja, so nadaljevanje strnjenejega procesa, ki se je pričel z delavskim upravljanjem podjetij. Komune predstavljajo s svojo samostojnostjo na področju gospodarskega življenja in s svojo organsko povezanostjo z delavskimi sveti in drugimi organi samoupravljanja najbolj napredno obliko družbene samouprave. Na teh osnovah potekajoji notranji razvoj naše države postaja vedno bolj zanimivo za celo vrsto držav v svetu. Jugoslovanska pot razvoja socialističnih družbenih odnosov postaja vse bolj predmet vnetega proučevanja, pa tudi posnemanja.

Znano nam je, kako je potekala diskusija o predlogu iniciativnega odbora za komune v Ljubljani. Najbolj ognjevita polemika se je razvela ob vprašanju, ali naj bo mesto ena ali več komun. Za veliko večino ljubljancev je bilo to vprašanje jasno, kakor hitro se je pretreslo z zornega kota samoupravljanja, z vidika demokratičnih pravic ljubljancev in samoupravi, ki pridejo do resnične vsakodnevne, neposredne izraza le, če bo v Ljubljani več komun.

Postavlja se vprašanje: ali so komunisti v Ljubljani ob diskusiji o komunah zavzeli najbolj napredna stališča, ali so med množicami na sestankih Socialistične zveze in na zborih volivcev borbeno izstopili in tolmčili množicam najboljše in najnaprednejše rešitev? Za pretežno večino članov Zveze komunistov odgovorimo lahko pritrdilno, ne moremo pa tega reči za vse naše člane.

Ravnanje nekaterih članov naše Zveze glede omenjene predloga ni bilo najbolj napredno. Premalo so se potrudili, da bi se čimprej dokopali do pravega razumevanja procesa družbenega upravljanja, od tod njihova nazadnjaška, včasih nedemokratična, pa tudi centralistična in birokratska stališča, ki niso združljiva z osnovnimi principi Zveze komunistov, ki je na svojo zastavo napisala, da se bo dosledno borila za napredne poglede v družbeno-političnem razvoju. Včasih se človek ni mogel znebiti občutka, da je socialistična demokracija nekaterim članom nekoliko zmedla glavo, da so zaradi nepravilnega pojmovanja te demokracije v svojih pogledih in svojem govorjenju hoteli biti tako slobodni, kakor da bi jih ne

vezala na organizacijo prav nobena disciplina. Seveda ne gre metati v isti koš tudi tistih tovarišev, ki so z vso prizadevnostjo iskali najboljše rešitev in so se spočetka oddaljili od naprednih pogledov, a jim je danes situacija popolnoma jasna.

V zadnjem času je glavna politična aktivnost v naših podjetjih in tovarnah usmerjena v razpravljanje o novem plačnem sistemu, s katerim je uzakonjeno načelo: za večji delovni učinek — večja nagrada. Čeprav novi plačni sistem še ni do kraja izdelan in bo doživel ob nadaljnjem gospodarskem razvoju še marsikatero dopolnitev, predstavlja vendarle dokajšen korak naprej k resničnemu dvigavanju proizvodnosti dela, pomeni široko osnovo za hitrejši gospodarski napredek in s tem za dvig življenjskih pogojev delovnih ljudi. Dejavnost organov družbenega upravljanja komune in delovnega kolektiva s sindikalno organizacijo dobiva s izvajanjem politike novega plačnega sistema večjo globino, saj je od pravilnosti tega dela odvisna ne le rast proizvodnosti in življenjske ravn, marveč tudi oblikovanje socialističnih odnosov med komuno in podjetjem.

Čeprav je uvažanje novega plačnega sistema šele v začetkih, nam že jasno kaže, da bo za njegovo izvedbo potrebna široka mobilizacija zavestne družbene sile, v prvi vrsti komunistov.

Diskusija od tu in tam nas opozarja, da nekaterim komunistom tudi to vprašanje povzroča težave, ki niso v skladu z naprednimi pogledi. Mogoče te komuniste ponekod moti neroden političen prijem nekaterih aktivistov, ki zavzemajo preveč kritični odnos do sedanjega sistema nagrajevanja, ki je nedvomno odigral določeno pozitivno vlogo, mogoče so med njimi še preveč živi ostanki mezde miselnosti ali pa je pri njih še premočna zaveranost v preživeli birokratski distribucijski plačni sklad kot edino zveličavni način nagrajevanja — mogoče od tod njihovi dvomi v pravo vrednost novega sistema.

Napačni pogledi teh komunistov na uvažanje novega sistema bodo v prvi vrsti zavirali normalni razvoj v njihovih podjetjih, kakor bodo po drugi strani borbeno in napredna stališča komunistov do novega plačnega sistema pospeševala tempo uvažanja realnih norm in sprejemanja tarifnih pravnikov, in s tem boljše, naprednejšega razvoja podjetij.

Omenjeni diskusiji nas nečesa učita: Če se pojavljajo med komunisti različna mnenja glede politične linije — pač zaradi različnega politično-idejnega nivoja članov — tedaj je za skupen nastop v Socialistični zvezi in med množicami potrebnih toliko medsebojnih diskusij, izmenjave mnenj in sestankov, da najdejo komunisti skupni jezik glede politične linije in da utrdijo najbolj napredno stališče za delo med množicami, iščeč za to pri komitejih največjo pomoč.

Ze danes se dogaja, in se bo še tudi v bodoče, da imajo člani organizacije o konkretni rešitvi neke naloge različna mnenja, različne poglede. To je več ali manj nujnost povsod tam, kjer o nalogi razpravljajo ljudje z različnim znanjem, z neenakimi sposobnostmi, z različnim izobrazbenim nivojem. Ob vsaki konkretni nalogi se bo med komunisti vedno pojavilo tudi vprašanje, kako to nalogo najbolje in najhitreje izvršiti, toda zmerom jo je treba opraviti v smislu politične linije, ki je za komuniste obvezna.

V našem družbeno-političnem razvoju smo prišli že daleč naprej. Daleč smo že od tistih časov, ko se je pred vsakega komunisto disciplinsko postavljala za-

hteva, da dosledno in vztrajno brani in pojasnjuje posamezno akcijo, ukrep ali uredbno katerekoli ustanove v naši državi. Takšno ravnanje je bilo takrat tudi umestno in pravilno. Danes pa poteka naš demokratični razvoj v obdobju, ko je važno, da smo glede principalne politike graditve socializma v Jugoslaviji, v politični liniji izgradnje socializma in politični liniji zunanje politike popolnoma enotni, da smo enotni glede na bodoči razvoj graditve socializma, da to politiko neprestano tolmavimo in branjimo, da neprestano nakazujemo perspektivo bodočnosti, medtem ko moramo pri konkretnih nalogah neutrudno sodelovati in iskati najboljše rešitev. S tem lahko v veliki meri prispevamo k hitrejšemu in pravilnejšemu tempu reševanja nalog in k odpravljanju še tu in tam birokratskih posegov različnih organov v naše življenje. Na naših ramenih, na ramah Zveze komunistov — na naši najnaprednejši organizaciji — je posebna odgovornost, ki obstoji v tem, da se zaradi trenutnih težav, pa tudi napak, ki jih srečujemo, odločno borimo proti vsakršnim tendencam vračanja na staro administrativno poslovanje. To bi nam povzročilo ne le ogromne politične težave, marveč bi nam tudi popolnoma zavrglo naš celotni razvoj. Toda na naših ramenih leži odgovornost tudi za drugo stran: Zveza komunistov je prva poklicana in odgovorna, da aktivno in borbeno deluje v neprestanem razvijanju in utrjevanju vseh demokratičnih oblik družbenega upravljanja, ki so osnova nadaljnjemu družbenemu razvoju Jugoslavije v socialistični smeri. Janez Vipotnik

Faksimile naslovne strani prve številke »Komunist«

Pred 30 leti je prvič izšel »KOMUNIST«

Letos teče trideseto leto, odkar je prvič izšel »Komunist«, glasilo Komunistične partije Jugoslavije. V četrtem letu ilegale KPJ, v času nepretrganega preganjanja je tov. Moša Pijada po nalogu CK organiziral tiskarno in v glavnem sam stavil prvo in še nekaj naslednjih števil »Komunist«. Izhajanje časopisa je povzročalo mnogo žrtev med predanimi komunisti. In vendar je bilo delo vredno žrtev, saj je bila to pot do zmage. Prav je, da se tega ponovno spominjamo zaradi odnosa, ki ga mora imeti komunist do socialističnega tiska danes, ko mu ni treba več žrtvovati prostosti in življenja za to, da bi usposobil sebe in vzgajal okolice za novo obdobje človeških odnosov.

Trideset let od prve številke »Komunist« nas opozarja na razvoj od tistih nad vse skromnih razmer, ki po svoji znanosti moči pač niso vzbujale mnogo upanja, da bo to gibanje že čez dvajset let zmagovita stvarnost naše dežele, pa do danes, ko lahko za ves svet ugotovimo, da je socializem že izbojeval svetovno zgodovinsko zmago, da je že prekoraj razbojeval idejno političnega pripravljanja in da postaja vse bolj stvar vsakdanje ekonomske prakse. Ni si mogoče misliti boljšega dokaza za zmagovitost marksistične ideologije.

Trideset let od prve številke »Komunist« nas opozarja na razvoj od tistih nad vse skromnih razmer, ki po svoji znanosti moči pač niso vzbujale mnogo upanja, da bo to gibanje že čez dvajset let zmagovita stvarnost naše dežele, pa do danes, ko lahko za ves svet ugotovimo, da je socializem že izbojeval svetovno zgodovinsko zmago, da je že prekoraj razbojeval idejno političnega pripravljanja in da postaja vse bolj stvar vsakdanje ekonomske prakse. Ni si mogoče misliti boljšega dokaza za zmagovitost marksistične ideologije.

KNJIGA, POTREBNA VSAKOMUR

Edvard Kardelj: Socialistična demokracija v jugoslovanski praksi

V kratkem bo izšla kot prvi zvezek »Politične knjižnice«

Med svojim obiskom v Skandinaviji je tov. Edvard Kardelj imel pred aktivom norveške delavske stranke v Oslu predavanje o »Socialistični demokraciji v jugoslovanski praksi«. Predavanje, ki je pravzaprav že kar obsejna razprava, je začetku januarja izšlo v podlistkih v Ljudski pravici, v kratkem pa izide tudi v brošuri »Politične knjižnice«.

Mislimo, da je prav, če predvsem komuniste in vse, ki se zanimajo za ta vprašanja, že vnaprej opozorimo na to knjižico in jim jo toplo priporočimo. V razpravi tov. Kardelj zelo zgoščeno, vendar jasno, precizno in v sistematičnem zaporedju razvija najpoglavnejše misli, ki so se oblikovale v iskanju naše lastne poti v socializmu v zadnjih težavnih, toda plodovitih letih našega družbeno-ekonomskega razvoja. Vsi ti problemi pa so osvetljeni s stališča mednarodnega razvoja socializma, katerega del — nedvomno najnaprednejši — je tudi dogajanje v Jugoslaviji. Skratka: tako celovitega, sistematično urejenega pogleda na temeljna vprašanja prehodnega obdobja iz kapitalizma v komunizem pri nas in v svetu, s kritično oceno posameznih pojmov in poteh, ki vodijo v socializem, še nismo imeli.

V uvodnem delu razprave tovariš Kardelj obravnava najprej vprašanja mednarodnega razvoja socializma, ki so nanje Marx in ostali marksistični klasiki v teoriji in načelno sicer že odgovorili, ki pa se danes — toda sedaj v obliki praktične politike socializma v posameznih deželah — znova postavljajo z vso ostrino. Kjerkoli je prišlo do nacionaliza-

cije, do določene stopnje podružbljenja proizvajalnih sredstev bodisi na revolucionaren, bodisi na evolutiven (miren) način, povsod nastaja vprašanje: kako upravljati s temi sredstvi, kako vzbuditi zavestno aktivnost in interes ljudi za njihovo nadaljnje razvijanje, kakšen bodi politični sistem v prehodnem obdobju iz kapitalizma v komunizem, da bi zagotovil tak razvoj. To so osnovna vprašanja, ki jih mora reševati sodobni socializem.

V različnih odgovorih na ta vprašanja, v različni politiki posameznih socialističnih gibanj so vsebovana različna pojmovanja poti v socializmu, na katere vsekar vplivajo različne zgodovinske, razvojne in druge razmere v posameznih deželah. Vsiljevanje posameznih konceptov kot edino zveličavnih mora nujno voditi v dogmatizem. Sleherna šablona, sleherni dogmatizem pa je velika zapreka za razvoj mednarodnega socialističnega gibanja, ker ga ovira, da bi se notranje zedinilo. Mednarodni socializem je idejno zmagal in danes v mnogih deželah že prehaja na stopnjo dejanske široke prakse milijonov ljudi, ki jo je Marx napovedal že pred 80 leti. Zato je važno, da se zavestna socialistična misel otrese vseh dogem, da bi se z mednarodnim sodelovanjem in izmenjavo izkušenj v največji meri uveljavili socialistični elementi v konkretnih pogojih sleherne, najbolj napredne ali pa tudi zaostale, do večerj še kolonialne dežele.

V razvoju novih, resnično socialističnih odnosov na osnovi podružbljenih sredstev za proizvodnjo pa je najvažnejše vprašanje, kako vzbuditi pri množicah zavesten interes za pospeševanje ekonomskega in družbenega razvoja. Centralizirano upravljanje ali pa sistem posrednega zastopstva preko političnih strank oddaljuje človeka od neposrednega vpliva na razvoj, da postane nezainteresiran in nedelaven. Samo tak sistem neposredne demokracije, v katerem pride do popolnega izraza individualni materialni in moralni interes vsakega posameznika ali delovne skupine, bo vzbudil pri ljudeh ustvarjalno voljo do dela in zavest, da je napredek družbene skupnosti hkrati tudi napredek posameznika.

Prav to pa hočemo uveljaviti pri nas v Jugoslaviji. O teh naših prizadevanjih spregovori tovariš Kardelj v drugem in tretjem, najobširnejšem delu svoje razprave, ko analizira našo pot v socializem in razvoj naše socialistične demokracije. Teoretično postavko o odmiranju države v prehodnem obdobju, ki marksizmu zveni suho in oddaljeno, nam v tej poglavjih živo in pla-

stično prikaže na otipljivih primerih naše socialistične prakse. Revolucija je bila pri nas samo izhodnišče poti v neposredno demokracijo. Trije temeljni elementi v mehanizmu naše demokracije: delavsko upravljanje v gospodarstvu, družbeno upravljanje v komuni kot osnovni socialno-ekonomski celici družbe in nastajanje vertikalno povezanih samoupravnih sistemov, ki bodo postopoma prevzeli v upravo čedalje več osrednjih družbenih funkcij — vse to je proces, v katerem druga za drugo odmirajo funkcije države. Ta proces bo v bodočnosti povsem izpremenil lice našega družbenega življenja.

V nekaj kratkih odstavkih ni mogoče prikazati vse dragocene vsebine tega dela. Ni treba podarjati, da bodo misli iz te razprave morale služiti za temelj pri vsakem količjak tehtnejšem obravnavanju vseh, tako naših notranjih ekonomskih in družbenih vprašanj, kakor tudi vprašanj naše zunanje in sploh mednarodne politike. Čeprav je razprava zelo zgoščena in zato ponekod težavna, bo ob pravilni, poljudni razlagi zainteresirala zelo širok krog ljudi. Ker prinaša mnogo jasnosti in najbolj zapletene probleme in odpira poglede na celotno današnje vprašanje socializma. Se posebno važna pa je za globlje razumevanje bistva in razvojne perspektive komun. V dosedanjih diskusijah o komunah se je pokazalo, da je največ nezaznavanja in težav izviralo prav iz nepoznavanja osnovnih tendenc našega družbenega razvoja. Z gradivom iz te knjige botoraj treba poglobiti in obogatiti diskusijo o komunah, ki je trenutno najbolj aktualna in našem političnem življenju.

V svojih zaključnih izjavah tov. Kardelj izraža to-le misel: »Socialistična demokracija, kakor jo mi razumemo, nikakor ne pomeni prepuščanje družbenega razvoja stihiji družbenih sil. Zavest in stihija sta v družbenem življenju dve nedeljivi plati istega procesa. Če ne bo prevladovala napredna socialistična zavest, potem bodo — v današnjih pogojih — zmagovale konservativne in nazadnjaške tendence.« Organizirano socialistično zavest pa predstavlja v našem razvoju Zveza komunistov in Socialistična zveza, ki se morata neprestano usposabljavati za to svojo funkcijo. Ena izmed njunih poglavitnih nalog je, poleg stalne krepitve ekonomskih in političnih sil socializma, tudi utrjevanje in vzijanje politične zavesti množic. Na komunistih in na naših političnih organizacijah je torej, da se bodo v čim večji meri okoristili z bogatim gradivom te Kardeljeve razprave. Dušan Bole

Avtoportret Moše Pijada, ki ima največji zaslug za izdajo prve številke »Komunist«

Uspel seminar v Crnomlju

V Crnomlju je bil od 28. do 31. januarja politični seminar za člane občinskih komitejev in sekretarje osnovnih organizacij ZK. Obravnavali smo 4 teme: socialistična demokracija v jugoslovanski praksi (na osnovi predavanja tov. Kardelja v Oslu), o družbenem planu zveze, republike in okraja, zunanja politika in vprašanja iz dela Zveze komunistov na III. kongresu ZKS. Seminar so nam pomagali voditi tovariši iz Ljubljane. Na osnovi uvodnih predavanj in predhodne priprave udeležencev se je razvila živahna diskusija. Oblikovali smo dva diskusijska krožka, ker so se člani tako raje udeleževali diskusije. Pri obravnavanju plana se je pokazalo, kako poznavanje naše ekonomike, ker so udeleženci zahtevali, da se jim pojasnijo pojmi družbenega brutoproducta, narodnega dohodka, in diskusijo so bili vsi udeleženci zelo zadovoljni, splošen uspeh seminarja je bil prav dober in pričakujemo pozitivnih rezultatov tudi na terenu v praktičnem delu.

F. B.

KULTURNI OBZORNIK

NEKAJ O NAŠEM POTUJOČEM GLEDALIŠČU

Prenovljeno koprsko gledališče

Še vedno preveč improvizacij

Vse kaže, da je slovenska javnost premalo obveščena o razvoju in delovanju koprškega gledališča...

svoj repertoar sprti improvizira in izvaja - skoraj dosledno! - iste stvari kakor tržaško SNG...

Budakov »Metež«

»Metež« je v Kopru režiral Srečko Tič. Z ublaženim kritizmom moramo uvrstiti to predstavo...

sproščen. Posebej je treba omeniti še odlično podani manjši vlogi Breda Urbličeva...

Tiemayerjeva »Mladost pred sodiščem«

Djurđica Fleretova je režirala koprsko uprizoritev »Mladosti pred sodiščem«.

Gledališče Slovenskega Primorja dejansko stopa v četrto leto svoje dejstvitve...

Prizor iz IV. dejanja Budakovega »Meteža«

Prizor iz IV. dejanja Budakovega »Meteža« v glasu, mimiki in gesti. Karlo Marsel je sicer prizadevno...

va ugledna dostojnost in za spoznavanje preveč vzvišena sodnijskost sta odbijali...

IZ LIKOVNEGA SVETA Lyonel Feininger

V Bavarski akademiji lepih umetnosti v Mönchenu so odprli veliko razstavo slikarskega dela Lyonela Feiningerja...

Razstava prikazuje življenjsko delo umetnika, staraja že 83 let. Feininger se je rodil leta 1871 v New Yorku...

Čeprav brani samó v Nemčiji 25 galerij in muzejev njegove slike, je Feininger je manj znan v javnosti...

Razgibana dejavnost »Svoboda« iz Stražišča

»Svoboda« iz Stražišča je ena najdelavnejših »Svobode« na Gorenjskem in zasluži vse priznanje...

Poleg dramske sekcije zaslužio vso pohvalo tudi moški pevski zbor, tamburški orkester in šahovska sekcija...

Za politično-ideološko izobrazbo svojih članov pa bo »Svoboda« organizirala tudi razna predavanja...

Odlično karakterno podoba Marije Hogendorst je podoživela Marga Filčeva, odkrile mladega obrobnega gledališča...

Za zaključek: Gledališče Slovenskega Primorja je za »Mladost pred sodiščem« menda zaključilo prvo fazo svojega delovanja...

POKALNO PRVENSTVO SLOVENIJE V KOŠARKI »Ljubljana« spet boljša

Ljubljana, 12. februarja. V ponovljeni tekmi pokalnega prvenstva Slovenije v košarki sta se danes na Taboru pomerili moštvi »Ljubljana« in »Olimpija«.

Tekma je bila ena najlepših v tej sezoni. Igra je bila zelo razgibana, hitra in učinkovita.

VELIKA UDELEŽBA

Poleg lanskega udeležencev prvenstva, in sicer moštve Triglava iz Kranja, »Jesenice«, »Krima«, »Ljubljane« in Gradisa iz Ljubljane...

KDO BO ZMAGOVALEC?

Dosedanji republiški prvak moštvo Triglava iz Kranja bo tudi letos imelo odločilno vlogo v borbi za najvišje naslov.

NASI NOGOMETASI V JUŽNI AMERIKI

Crvena zvezda ne more več Internacional : Crvena zvezda 4:2 (0:1)

Porto Alegre, 12. febr. (AFP). Crvena zvezda je izgubila tudi drugo tekmo na svoji turneji po Braziliji.

STRELSKO PRVENSTVO V LJUBLJANI

SD »Stane Zagar« in »Vida Pregarc« vodita

Tekmovanje za prvenstvo Ljubljane v streljanju z zračno puško je bilo te dni končano in sedaj vse strelske družine...

SAHOVSKO PRVENSTVO JUGOSLAVIJE

Karaklajić pred Gligorićem!

Novi Sad, 12. febr. (Tanjug). V IX. kolu šahovskega prvenstva Jugoslavije v Novem Sadu so bili doseženi naslednji rezultati:

Dobriza Čošić nagrajen za roman »Koreniki«

Včeraj so v uredništvu beograjskih »Nedeljnih informativnih novina« svečano izročili književniku Dobrizi Čošiću nagrado kritike...

SPORT IN TELESNA VZGOJA

PRED MOSTVENIM PRVENSTVOM LRS V KEGLANJU KDO BO PRVAK?

Danes se bo začelo tekmovanje z najboljših moških kegljaških moštva za naslov prvaka LRS v mednarodnem slogu za leto 1955.

VELIKA UDELEŽBA Poleg lanskega udeležencev prvenstva, in sicer moštve Triglava iz Kranja, »Jesenice«, »Krima«, »Ljubljane« in Gradisa iz Ljubljane...

V Ljutomeru nova ženska ekipa

Moštvo kegljaškega kluba Ljutomer je v zadnjem času zelo napredovalo in je v zadnjem tekmi uspelo doseglo na tekmovalni lepe uspehe...

OBJAVA »Partizan« Slovenija - Zvezda telesno vzgojo - zaradi vremenih neprilic odpoveduje republiški smučarsko prvenstvo v patinistični disciplini...

VESTI IN DOGODKI

SMUCANJE Kozireva in Zeiller zmagovalca

Cortina d'Ampezzo, 12. febr. (AFP). V Cortini d'Ampezzo (Italija) je danes zmagala v smučarskem teku za ženske na 10 km Rusinja Kozireva.

ROKOMET Mednarodni turnir v Zagrebu

Zagreb, 12. febr. Sinoči se je začel v Zagrebu turnir v malem rokometu, ki se ga udeležujejo tudi košarka reprezentanca, reprezentanca Srbije in dve izbrani moštvi hrvatskih rokometarjev.

»Svet pod Triglavom«

Samostojna planinska izdaja »Svet pod Triglavom« je po vsebini in opremljenosti eden izmed avstrijskih alpskih funkcionarjev...

Dvbojir Čirić : Črepinščak

Beograd, 12. febr. (Tanjug). Šahovska zveza Jugoslavije je odločila da bo šahovski dvboj med Čirićem in Črepinščakom v Banjaluci...

V Celju vodijo štirje

Na letošnjem finalnem turnirju prvenstva celjskega šahovskega društva je sodstvo 12 tekmovalcev...

Ervropsko moštveno šahovsko prvenstvo

Biro mednarodne šahovske federacije FIDE je povabil vse članice države prve, druge in tretje evropske moštvene prvenstva za leto 1955.

Karaklajić

Otrokom primerne igrače

(Nadaljevanje in konec)

IGRAČE ZA TRI DO ŠTIRI-LETNEGA OTROKA

Igra triletnega otroka se spreminja tudi kvalitativno. Otrok skuša obvladati težke kretnje, pleza po lestvi, skuša preskočiti majhen zid, se sanka in drsa.

Trileten otrok pogosto kaže težnjo do kolektivnih iger. Ni nujno, da nabavimo otroku sorazmerno drage igrače: hiše, s katerimi lahko zida vasi in mesta, železnice in podobno. Poslužimo se priložnostnih igračk, kakor n. pr. iz papirja nagnane lodjice, posadice iz kostanjev in žetodov, hiše iz vžigalnih skatljic, barvasti papir, barvasti svinčniki, milnica in slavnica za spuščanje mehurčkov, razne zbirke razglednic in voščilnih kart, stari klobuki, stare torbice, plastelina ali gline za modeliranje itd.

Kocke naj bodo različnih oblik, iz katerih lahko sestavljamo hiše, stolpe, vlak, top itd. Praksa kaže, da v tem obdobju otroku ne moremo zadostiti z igračami, ker so njegove želje prevelike in nikdar do kraja izčrpane. Zato pametni starši ne sežejo zmeraj v denarnico, temveč pošiljejo igrače doma, ki smo jih našli.

Seveda pridejo v poštev tudi nekatere igrače, ki smo jih že prej našli, kakor lutke, tricikelj,

Matador — zelo priporočljiva igrača za dečke

vozički, posadice, punčke, kuhinja, telefon, likalnik, ostanki blaga različnih barv.

IGRAČE ZA ŠTIRI DO ŠEST-LETNEGA OTROKA

V tem obdobju bomo dali otroku igrače, s katerimi lahko nekaj naredi. To so predvsem kocke različnih oblik in možnosti gradnje, razne sestavljanke iz slik, razna oblačila za otroško gledališče, bar-

vasti papir za izrezovanje, les in orodje za obdelovanje lesa, majhno vrtno orodje, družine punčk in medvedkov, ostanki blaga za izdelovanja oblek za lutke, posebno pa je zaželena tabla z barvastimi kredami, tako pa tablo nadomestimo z barvastimi svinčniki in papirji. Dečkom je v tem obdobju najljubša igrača matador, ki je tudi vzgojna, ker razvija konstruktivno tehnično mišljenje. Otroci v tem obdobju se zelo radi igrajo trgovino. Ta igra pa še sodi v kolektivne igre, kot so na pr. igre, v katerih otroci posnemajo zdravnika, medicinsko sestro, razne obrtnike in trgovce.

IGRAČE ZA OTROKA, KI HODI V ŠOLO

Težnja šolskega otroka je globlje spoznanje svojega okolja. Najraje se izživlja v kolektivnih dejavnostih. Otrok, ki hodi v šolo, potrebuje orodje in razni material kot so na pr. les, blago, lepenka, prejice in razne kovine za obdelovanje.

Janez se rad pogovarja po telefonu

Ostale mastne madeže bomo očistili z etrom. Koj zatem, ko je tkanina še vlažna, pa bomo posuli igračo s smucom ali magnozijem, da ne bi ostale lise na mestih, kjer so nekoli bili madeži. S segrejo moko čistimo živali, napravljene iz belih tkanin. Če je tkanina zelo umazana, jo je treba oprati z milnico, ki je dodamo salmijak. Pri tem pa moramo paziti, da tkanino ne bomo docela zmoliili in da igrače ne bomo sušili blizu peči, ker bo v tem primeru tkanina porumenela.

Tudi igrače moramo očistiti

Kot vse druge predmete, je treba tudi igrače kdati na kdaj teza materialu. Če so igrače izdelane iz lesa, jih očistimo s kerozinom, v vodi in milnici. Če jih očistimo v vodi in milnici, jih očistimo s kerozinom. Tako bomo na primer razne živali in lutke, izdelane iz raznovrstnih tkanin, očistili tako: najprej jih bomo oprali s kerozinom, nato s kerozinom in milnico. Če so igrače izdelane iz lesa, jih očistimo s kerozinom. Če so igrače izdelane iz tkanin, jih očistimo s kerozinom in milnico. Če so igrače izdelane iz belih tkanin, jih očistimo s kerozinom in salmijakom. Če so igrače izdelane iz belih tkanin, jih očistimo s kerozinom in salmijakom. Če so igrače izdelane iz belih tkanin, jih očistimo s kerozinom in salmijakom.

Gugalni stolček je otrokom v veliko veselje

Če so na igračah mastne plasti prahu, potem jih je treba očistiti s kerozinom, v kateri je malo salmijakom. Če pa so madeži od sadja, očistimo jih s sladkorjem, jih bomo oprali s kerozinom, nato s kerozinom in milnico. Če so igrače izdelane iz belih tkanin, jih očistimo s kerozinom in salmijakom. Če so igrače izdelane iz belih tkanin, jih očistimo s kerozinom in salmijakom. Če so igrače izdelane iz belih tkanin, jih očistimo s kerozinom in salmijakom.

Preprog ne stopajmo preveč

Pomlad in prvi sončni žarki ne prinesejo gospodinji samo veselja, ampak tudi precej neprijetno delo: temeljito čiščenje stanovanja.

Danes se bomo omejili samo na zrak, pa bodisi na balkon ali na dvorišče, kjer jih bomo iztepli in dobro izsušili. Če stanovanje tako, da so pod nami še drugi stanovalec, moramo vsakega opraviti na dvostranski način. Zračili pa bomo preproge lahko na balkon. Ko smo že preproge najprej očistili, da neka-ri mnogo več preprogam škodujejo predvsem iztepanja, kakor pa zaradi dolgotrajne uporabe. Morda se zgodijo, da se potol vse izmučene zleknemuha.

Pri hoji po preprogah se volna ostane na preprogi, se vsedajo na majhnim križanjem in se te odstranjujejo in tako preproga postaja vsak dan tanjša.

Se slabše pa je z močnim iztepanjem. Gospodinja uporabi pri steno, ki se hrani s travo, deteljo in podobno, nosi jajca s rdečkasto rumenim rumenjakom. Če hrana vsebuje olnate snovi ali odpadke mesa, je rumenjak temno rumen, če pa se kokos hrani z ribjo moko, raznimi odpadki, zlasti pa s okvarjeno živalno hrano, bodo jajca, alaboga okusa, medtem ko bodo odličnega okusa. Če se bodo kokoši hranile s primerno mešanico žita, koruze, otrobov in nekaj mlečnega mesa.

Tako obleko so pokazali na modni reviji v Parizu za letošnje poletje

udariti, zato to čedo opravi mož, ker je močnejši. Z iztepanjem odstranimo iz preproge vsa dražena vlakna in kolikor tanjša je palica za iztepanje, toliko bolj je prizadeta osnova.

Najbolje je, če preproge čistimo s sesalcem za prah. Če ga nimate sami, si jo boste morda lahko kje izposodili. Če dvakrat na leto očistimo preproge s sesalcem, vmes pa jih vsake štiri mesece z ljuheznijo iztepamo, bo to popolnoma zadostovalo.

Naj vas spomnimo še na to, da moramo preproge zmeraj prenašati zvit in ne zložene. Popolnoma napačno pa je, če zaprašene preproge čistimo z moko, krtačo, pa bodisi, da jo pomočimo v vodo, pomočimo s salmijakom, v vodo s kisom ali pa v zeljnico. Tako čiščenje preprog ima svojo dobro plat: šele takrat, ko je preproga popolnoma izpraznjena, če pa čistimo z vodo zaprašene preproge, pa se prah spravi v kepe, ki se potem vsedajo v volnena vlakna. To pospešuje še bolj, če po taki vlažni preprogi hodimo. S tem blato v vlakna kar zabijemo.

Morda je vaših rez potrebno s preprogo očistiti madeže. To pa bomo opravili z bencinom, vendar šele potem, ko jih izpravimo. V bencin namočimo volneno krpo in z njo čistimo preprogo tako dolgo, da je krpa umazana, nato jo zamenjamo. Ko smo jo očistili, jo posušimo na zraku. Če imamo vrt, delamo to na travni površini. Na vsak način pa moramo preprogo sušiti v senci. Tudi zrak in veter preprogam koristita. Če so preproge perliške ali sploh volnene, boste videli, kako se bodo dilačile lepo dvignile, ko jih bomo spet prinesli v sobo.

Od česa sta odvisna barva in vonj jajc

Le malo kdo ve, da sta barva in vonj kokošjih jajc odvisna od hrane, ki je uživajo kokoši. Tako na primer jajca, ki se hrani s travo, deteljo in podobno, nosi jajca s rdečkasto rumenim rumenjakom. Če hrana vsebuje olnate snovi ali odpadke mesa, je rumenjak temno rumen, če pa se kokos hrani z ribjo moko, raznimi odpadki, zlasti pa s okvarjeno živalno hrano, bodo jajca, alaboga okusa, medtem ko bodo odličnega okusa. Če se bodo kokoši hranile s primerno mešanico žita, koruze, otrobov in nekaj mlečnega mesa.

Razen kvalitete cenimo jajca tudi po kakovosti in teži. Kokošja jajca so težka 40 do 65 gramov, povprečno

Pomlajena kuhinjska kredenca

V kuhinji imamo kredenco, ki nam jo je podarila še stara mati. Z njo nismo prav nič zadovoljni in neizrečeno si želimo, da bi jo zamenjali z novo. Vendar menimo, da jo je škoda prodati, ker za stare stvari malo dobimo, še bolj škoda pa je, da bi jo sežgali. Stare kredence so po navadi solidno izdelane in so iz dobrega lesa. Zato se bomo raje odločili, da jo bomo popravili. Morda je celo mož priročen za tako delo. Če ne, pa poiščimo mizarja, ki nam za popravilo kredence ne bo preveč računal.

Spreten mizar bo iz stare kredence napravil popolnoma moderno

rah, zelo ekonomično izrabimo prostor. Spodnji del razdelimo z več policami. V spodnjem delu imamo prostor za lonce, skledice, pekače, deske in pokrovice. V predelih pa imamo kuhalnico in pribor. Če bolj praktično je urejen zgornji del. Predelimo ga z več manjšimi policami in lahko uredimo tako, da ima vsaka stvar svoje

Kako ugotovimo, ali je kruh dobro pečen

Kadar držimo v rokah dobro zaprta kruha, se nam bo zdela, da je lahek. To izvirja od tuda, ker je dobro vzhajal. Dobro pečen kruh je okrogel in visok, medtem ko je slabo pečen ploščat in ozek. Sredica dobro zaprašena kruha je suha in prožna, slabo zaprašena pa vlažna in lepiljiva. Če štruce obrnemo in po spodnji strani potrkamo z kazalcem, bomo dobili čest in suh zvok, slišati še je kruh pravkar pečen. Pri dobro zaprtem kruhu je spodnja stran dobro pečena, včasih celo rjavca. Toda napačno bi bilo, če bi na podlagi barve kruha in debelosti skorje sodili, ali je kruh pečen ali ne, ker se lahko zgodi, da kruh, ki je na zgornji strani dobro zaprta in z debelo skorjo, vendarle v celoti ni do kraja pečen.

S čim mažemo vlažne zidove

Če so zidovi vlažni, raztopite v dveh litrih vode 600 g mila. Ko voda zavre, vzemite krtačo in s toplo raztopino premažite zidove. Ko se bodo zidovi docela posušili, jih premažite ponovno z drugo plastjo, in sicer s toplo raztopino galuna. V osmih litrih vode raztopite 400 g galuna. S tem mažite zidove 8 do 9 dni zaporedoma. Postali bodo nepremočljivi.

Najdražje mu je tisto, s čemer lahko eksperimentira. Zato poskusimo najti otroku v stanovanju prostor, ki bo samo njegov. Tam bo postavil svoje orodje, zbirke živali, kamenja, rastlinic in izgotovljena ročna dela.

Igre šolskega otroka so pretežno kolektivnega značaja. Odrasel človek naj otroka v tem obdobju na primeren način usmerja tako, da mu pokaže najrazličnejše oblike dejavnosti in dopoli otroku, da sam poskuša in oblikuje material. Pravilno vzgojen in voden otrok naj občuti ob igri veselje in razvedrilno in prek igre naj spozna tudi delo ter se tako pripravi za življenje.

Pogačnik-Toličič Slavica

Ljudem v mestu pomeni rdeči radlič pozimi posebno poslastico. Kmetom, zlasti na Goriškem, kjer ga največ goje, pa daje srečni dela — pa tudi lepe denarce

Dojenček in njegova prehrana

Če bi smrtnost dojenčkov zmanjšali na srednjeevropsko povprečje (4%), bi naša dežela vsako leto ohranila 50.000 otrok pri življenju. Visoka smrtnost dojenčkov ni zgolj posledica bolezni, ki nastanejo v čisto neugodnih razmerah, v katerih dojenček živi. Vzrok visoke smrtnosti otrok v tem občutljivem obdobju detinstva je treba poiskati tudi v prehrani. Nedohranjenost otrok, zlasti dojenčkov pa je veliko bolj posledica neznanja kakor revščine.

Vzroki nedohranjenosti dojenčkov so mnogostevilni: nezadostna ali nepravilno izbrana hrana, neugodne higienske razmere v katerih otrok živi, akutne in kronične bolezni, nezadostno spanje, počitek itd.

Hrana, ki jo dobiva dojenček, je pogosto kakovostno ali količinsko nezadostna. Tudi higienske razmere, v katerih živi dojenček, vplivajo na njegovo nedohranjenost. Kakor čistoča telesa, perila, zibelke in sobe, čisti zrak in sonce vplivajo pozitivno na razvoj in rast dojenčka, tako neugodno higienske razmere, v katerih živi, učinkujejo škodljivo na razvoj njegovega telesa in vseh njegovih življenjskih funkcij.

Bolezni so često vzrok nedohranjenosti dojenčka. Bolezni terjajo večjo potrošnjo energije, ki jo dojenček črpa z razkrajanjem beljakovin v organizmu. Razkrajanje telesnih beljakovin je posledica povečane potrebe obolelega organizma po antitoksinih. Boj, ki ga organizem spriče tega baje proti boleznim, ovira pravilno nastajanje prebavnih sokov. Ker boleznim povzročajo izgubo teka, uživa otrok manj hrane, če jo pa užije, je ne more prebraviti. Pri nedohranjenem dojenčku, pa naj si je nedohranjenost posledica nezadostne ali nepravilne prehrane ali sad bolezni, pa je zmanjšana njegova odpornost proti okužbam; nedohranjenost torej pripravlja teren za nastajanje bolezni, bolezni pa ustvarjajo ugodne pogoje za nedohranjenost.

Nedohranjenost pa je včasih posledica tudi nezadostnega spanja in počitka. To velja za sicer pravilno hranjenega dojenčka. Da bi vedeli, kako narašča teža zdravega dojenčka, ki je bil ob rojstvu normalno težak, moramo vedeti, da le-ta običajno v petem mesecu starosti tehta dvakrat več, k t ob rojstvu. Če se dojenček ne razvija tako, so starši dolžni obvestiti o tem zdravnika.

Nedohranjenost ne nastopi hitro. Dojenček se najprej neha rediti, zatem pa njegova teža začne nazadovati; podkožna toliška na trebuhu izgubja, koža izgublja normalno barvo, svežost in čvrstino, mišice pa postanejo mlahave. Če starši ne opazijo sprememb na otroku, izgubi le-ta tudi toliščo na prsnem košu, nogah, rokah in naposled tudi na obrazu. Tako nastanejo razne oblike slabše ali močnejše izražene nedohranjenosti. Nedohranjeni dojenček zaostaja tudi v telesnem in psihičnem razvoju. Ne more držati glave pokonci, ne more sedeti,

ne stati, pravočasno ne shodi, pa tudi njegov duševni razvoj je v zastoju.

Razen teh zunanjih znamenj nedohranjenosti imamo pa tudi nevidno nedohranjenost, pri kateri dojenčkova teža ni vselej najboljše merilo. Mnogi dojenčki so namreč na pogled rejeni in kažejo znamenja nezdrave debelosti. To pride najboljše do izraza, ko otrok zbolí in ko nezdravo debeli dojenček izgubi v nekaj dneh velik del svoje teže. Zato je treba stalno paziti tudi na to, kakšno hrano dojenček uživa. Otrok, ki ne prične pravočasno uživati vitaminov, rumenja-

ne stati, pravočasno ne shodi, pa tudi njegov duševni razvoj je v zastoju.

Razen teh zunanjih znamenj nedohranjenosti imamo pa tudi nevidno nedohranjenost, pri kateri dojenčkova teža ni vselej najboljše merilo. Mnogi dojenčki so namreč na pogled rejeni in kažejo znamenja nezdrave debelosti. To pride najboljše do izraza, ko otrok zbolí in ko nezdravo debeli dojenček izgubi v nekaj dneh velik del svoje teže. Zato je treba stalno paziti tudi na to, kakšno hrano dojenček uživa. Otrok, ki ne prične pravočasno uživati vitaminov, rumenja-

Takole lahko predelamo stare obleke

kov, zdroba, sočivja, jeter in mesa, utegne biti nedohranjen, ne glede na to, kakšen je njegov videz. Naposled pa moramo tudi vedeti, da razen vplivov prehrane, okolja, v katerem otrok živi, in bolezni, ki jih preboli, vplivajo na normalni razvoj in rast dojenčka tudi dednostni činitelji. Toda ne glede na številne činitelje, ki vplivajo na normalni razvoj in rast otroka, zdravje, uspevanje in razvoj možni samo v zdravem okolju.

Dr. V. Čupič

Kako pomladimo dracene

Dracena, kordilino in juko so okrasne rastline z dolgimi ozkimi listi, ki so zelena, rdeča ali pa pisano

barvo. Listi so razporejeni okrog stebra, pri nekaterih vrstah listi spodaj hitro odpadajo. Ako se steblo preveč dvigne, ni rastlina več lepa, zavzame pa tudi mnogo prostora. Da nam dracenični rastlini ni treba grediti, jih pomladimo na svojetven način. Podobno razmnoževanje uporab-

ljamo tudi pri številnih visokih nadeljih, ker se steber težko ukoreninijo. Draceno, ki je postala provizorka, primomo z lavo roko sa steblo, s dobo pa z ostrim nožem zarezamo steblo približno do polovice. Zarezamo, kakor kaže skica, precej počivo v smeri rasti stebela. Mnokrat se zrodi, da prečemo kar celo steblo in tako unilimo vsaj zgornji poljški del rastline. Zato naj vsi, ki v tem niso dovolj sigurni, na mestu, kjer hočejo pomladiti rastlino, trdno prevežajo z žico, ki ima včasih še boljše učinek kakor rez. Žico lahko brez skrbi precej trdno privijemo s kleščami. Prezračeno naj pa z žico prevezano mesto pustimo nekoliko osušiti, nato pa ga obdamo z lončkom, kakršnega vidimo na skici ali pa z kupo mahu. Lonček napravimo iz pločevine, ga z dvema palčkama pritrdimo na ustrezno višino in napolnimo s rahlo vrtno zemljo. Največkrat uporabljamo za to čez polovico prevezano konzervno skatlico. — S kupo mahu je stvar še preprostejša. Med mah, ki se neposredno dotika prezračena, oziroma prevezanega mesta, zmožemo nekoliko dohne vrtno zemljo, nato pa vse skupaj obdamo z debelo plastjo mahu tako, da nastane za pest velika kopa. Le-to kar se da trdno prevežemo z žico. Lonček in kupo pridno samokamo, ker se le v vlažni zemlji hitro razvijejo korenine. Ko se rastlina ukoreninijo, kar običajno traja najmanj pol leta, lonček odstranimo, rastlino pa odrežemo pod ukoreninjenim mestom ter jo presadimo v glinast lonček. Prav tako napravimo tudi, če smo pomladili v kupo mahu, samo da kope ne odstranimo. Prirezano steblo hitro odžena po več vrhov, ki jih tudi posadimo in dobimo nove rastline.

Če perilo pri likanju dobi rumeno madežo, ker se je nekoliko osušilo, ga očistimo v topli raztopini boraksa. Vendar to učinkuje le, če nitke niso sežgane.

DNEVNE NOVICE

Knjigovodski tečaj, katerega namen je usposobiti z dopisovanjem knjigovode za praktično delo...

Društvo kmetijskih inženirjev in tehnikov Slovenije vabi člane in ostale na predavanje ing. Fajdice...

KONCERTI

Jutri, 14. febr., bo simfonični koncert za rumeni abonma Dirigira brazilski gost Eleazar de Carvalho...

GLADALIŠČA

SLOV. NARODNO GLADALIŠČE DRAMA

Nedelja, 13. febr. ob 19.30: B. Shaw: Pygmalion. Gostovanje ljubljanske drame v Skozi Loki.

OPERA

Nedelja, 13. febr. ob 19.30: Verdi: Traviata. Izven in za podočelje. Ponedeljek, 14. febr.: Zaprt.

MESTNO GLADALIŠČE LJUBLJANA

Nedelja, 13. febr. ob 19.30: K. Brenkova: »Nalpeška roža«. Izven. Ob 20: John van Druten: »Grlice glas«. Izven.

SENTJAKOBSKO GLADALIŠČE

Nedelja, 13. febr. ob 19.30: Goerner: »Pelpek«, pravilna igra z godbo, petjem in plesom popoldanske predstava.

TOTI TEATER IZ MARIBORA

V svojem novim sporedom gostuje v Ljubljani mariborski Toti teater. Predstave 19. in 20. februarja 1955...

RADIO LJUBLJANA

Dnevni spored za nedeljo, 13. febr. Poročila: 6.05, 7.00, 12.30, 15.00, 19.00 in 22.00. 6.00-8.00 Dobro jutro, dragi poslusalci...

CELJSKE VESTI

Ljudska univerza v Celju. V torek, 15. febr. ob 19.30 bo na učiteljsko priredilo dve ciklusi predavani: I. ciklus: Glasbena predavanja...

DROBNI OGLASI

ELEKTROLITSKI BAKER kupujemo v vsaki količini za izdelavo gliko ležajev za Diesel motorje. HLADILNO OMARO, znamke Lindes...

Gramofonske plošče. II. Ciklus: Predavanje iz tehnike: Tema iz fizike, elektrotehnike in kemije...

MESTNO GLEDALIŠČE CELJE

Zaradi bolezni v ansamblu odpade predstava »Hamlet« v torek, dne 15. februarja 1955.

VESTI IZ MARIBORA

Umetnostna galerija, Maribor. Jubilejna likovna razstava DSLU, pododbor Maribor...

KINO

PARTIZAN: Amer. film: »Stalag 17«. UDARNIK: Angleški film: »Sinovi Mateja«.

SLOV. NARODNO GLADALIŠČE

Nedelja, 13. febr. ob 19.30: Blaž: »Kraljevič in berač«. Izven. ob 19.30: Donizetti: »Kapljice za ljubezen«.

KINO »UNION«

Avstrijski film »Hanerl« Tednik: Filmske novice št. 6. - Predstave ob 15, 17, 19 in 21.

KINO »SLOGA«

Finski film »Bela košutak« Tednik. Predstave ob 15, 17, 19 in 21.

KINO »KOMUNA«: Ameriški film: »Dvojni življenje«. Tednik: Filmske novice št. 6. Predstave ob 15, 17, 19 in 21.

KINO »TRIGLAV«

Angleški film »Inšpektor je tukaj« Tednik. Režija Guy Hamilton. V glavni vlogi Alastair Sim, Olga Lindo.

KINO »ŠIŠKA«

Angleški film »Inšpektor je tukaj« Režija Guy Hamilton. V glavni vlogi Alastair Sim, Olga Lindo.

PREDAVANJA

Slovensko kemijsko društvo priredi I. predavalni večer v zvezi z ustanovitvijo sekcije za kemijo in tehnologijo goriv.

Umrli so v Ljubljani

Krasulnik Bojan, otrok. Pogreb bo danes ob 11 na Zalah. Golob Pavla, gospodinja. Pogreb bo danes ob 13 na Zalah.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi naše nepozabne mame

MARIJE RAKOVEC

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo spremlili na njeni zadnji poti. Posebno pa se zahvaljujemo g. dr. Vladimiru Orli, ki ji je vrsto let lajšal trpljenje...

Obenem prisrčno zahvala vsem organizacijam, kolektivom Cankarjeve založbe, pevcem, govornikom tov. C. Kristjanu za njegove tople poslovne besede...

ZAHVALA

Iskrena hvala vsem, ki ste našemu dragemu možu, očetu, bratu, stricu, tastu in staremu očetu

IVANU KOSEVELU

izkazali posebno slovo in ga spremlili do njegovega preranega določanja. Posebno se zahvaljujemo Okrajnemu komiteju ZKJ Gorica, OLO, SZDL, ZB, predstavnikom ljudske oblasti...

Prav prisrčno se zahvaljujemo tovarišu sekretarju Martinu Grosu za organizacijsko in poštovno delo, kakor tudi za ganljivi govor. Za vse plemenite izraze sočutja in sozolja spremitve vase našo najiskrenejšo zahvalo.

Selo na Vipavskem, 11. febr. 1955. Zahvali: žena Marija, otroci Slavko (Viktor), Vinko, Ernesta, Dara, Marija, Stana in ostalo sorodstvo.

Hotel Sangaj VICKI BAUM ROMAN

Aloha! Aloha Null! Godba v pristanišču, papirnate kače, Frank je držal v roki en konec, Mamo pa spodaj na pomolu drugega.

Se šest dni se je nadaljevala omama, s plesom na palubi in opazovanjem zvezd na gornjem krovu, s havajsko godbo in z vsem tistim navdušenjem, ki ga je pričakoval Frank, ko ni ljubimkal z malimi študentkami.

V pristanišču v San Pedru je stala gospa Henleyjeva in na obrazu se ji je poznalo, da se zaveda svoje dolžnosti. »Tvoj oče ni mogel priti, ker ga mučijo bolečine,« je dejala.

»Stanwickov iz San Franciscas?« je vprašal Page. Videti je bilo, ko da simbolično privzdiguje klobuk. Gospa Henleyjeva se je ognila odgovoru, kajti njeni Stanwicki so bili samo South Bend Stanwicki.

Pagejevi so imeli hišo v Pasadeni, kjer so navadno preživeli nekaj zimskih mesecev; drugače pa so stanovali v Long Islandu, tam, kamor so spadali bogati ljudje iz Society registra.

Rektorat Univerze v Ljubljani sporoča

- 1. Zimski semester štud. leta 1954/55 se je zaključil 31. januarja 1955. 2. Redni vpis v poletni semester 1955 bo od 20. februarja do 5. marca.

VESTI Z JESENIC

MESTNO GLADALIŠČE JESENICE Nedelja, 13. febr. ob 19.30: Norman Krasna: »Draga Ruth«. Red I. Režija Marjan Stare (debut).

Stari Page, olikan svolas mož puritanskih ustnic, je postal neprijeten. »Fant, če ste mislili, da boste takole sedli v toplo gnezdo, ste se uračunali!« je zakričal. Franku je kri zalila ušesa.

Chummy se ni vrnila v svoj imenitni College v Massachusettsu, marveč sta s Frankom najela dve sobi v eni izmed udobnih stanovanjskih hiš, rastočih v Hollywoodu iz tal. Tu naj bi našli zavetje ljudi, ki jih je privlačil film.

Prodano
okoli 150 ton
STROJNE
LITINE
s pomočjo licitacije, ki bo v
našem podjetju 16. februarja
t. l. ob 10. uri (v sindikalni
dvorani)
PODJETJE
«MILOJE ZAKIČ»
Kruševac
Telefon 113 in 147
7527

SPREJMEMO TAKOJ:
strokovnega vodjo
delavnice
diplomiranega elektrotehnikarja
ali ključavničarskega mojstra,
veščega v elektrostroki, z več-
letno prakso,
elektromonterje
jakega in šibkega toka, po
možnosti vojašine proste,
tehnične risarje
elektrostroke,
elektrotehnika-
projektanta
za industrijske instalacije
Plača po tarifnem pravilniku. —
Ponudbe s kratkim življenjepisom
naslovite na »ELEKTRO SIGNAL«,
montažno-tehnično podjetje —
Ljubljana, Parmova 33 — poštni
predal 315. 570

UPRAVNI ODBOR PODJETJA ZA VZDRŽEVANJE
PROGE — KOPRIVNICA
razpisuje natečaj
za mesto nadzornika proge
na nadzorniškem okraju Mišulinovac
Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:
da ima srednjo tehnično šolo ali njej enako šolo
in opravljen izpit za nadzornika proge pri JZ ter da je bil
najmanj 3 leta zaposlen pri vzdrževanju proge ali da ima
nepopolno srednjo šolo in opravljen izpit za nadzornika
proge ter 8-letno prakso pri vzdrževanju proge.
Prošnje z življenjepisom pošljite do 20. februarja 1955.
Stanovanje zagotovljeno, plača po tarifnem pravilniku. 325

BOLNIŠNICA ZA KOSTNO TBC V SEMPETRU
PRI GORICI
kupi
PET JEKLENK ZA KISIK
po 150 atm.
Plača po najvišjih cenah 539

SLIKARSTVO «DOM» — CELJE
PREŠERNOVA 7
sprejme takoj
več dobro izurjenih slikarsko-
pleskarskih pomočnikov
C 62

Delavski svet
KMETUSKEGA POSESTVA PRESTRANEK
razpisuje delovna mesta za:
1. Glavnega računovodjo
Pogoj: popolna srednja šola in praksa v knjigovodstvu
na državnih posestvih.
2. Finančnega knjigovodjo
Pogoj: popolna srednja šola in ustrezna praksa.
3. Upravnika posestva Hruševlje
Pogoj: srednja kmetijska šola in praksa v vodstvu
kmetijskih posestev.
4. Upravnika posestva Razdrto
Pogoj: srednja kmetijska šola in praksa v vodstvu
kmetijskih posestev.
Nastop službe takoj ali pa 1. aprila 1955.
Plača po tarifnem pravilniku ali po dogovoru.
Komfortna družinska stanovanja zagotovljena na posestvu
Prestranek za delovna mesta pod 1. in 2. — za ostale
na dotičnih posestvih.
Pismene ponudbe pošljite na gornji naslov. V prošnji na-
vedite podatke o izobrazbi in dosedanjem službovanju. 450

«ISKRA»
tovarna za elektrotehniko
in fino mehaniko
V KRANJU
SPREJME TAKOJ
VEČ STROJNIH TEHNIKOV,
ELKTROTEHNIKOV, STROJ-
NIH KLJUČAVNICARJEV,
ELEKTRO-MONTERJEV, TT
MEHANIČNIKOV, ORODJARJEV
512

Vojna pošta 8315, Zagreb
razpisuje
ofertalno licitacijo
za prodajo jeklenih, železnih, gumijastih, ploče-
vinastih, medeninastih, svinčenih, bakrenih,
duraluminijskih in drugih odpadkov za I. tri-
mesečje 1955
Opadki so v raznih letalskih garnizijah.
Licitacija bo dne 23. februarja 1955 ob 9. uri v pisarni
Vojne pošte 9399 — Zagreb, letališče Borongaj.
Prodajni pogoji so na vpogled v Vojni pošti 9399 — Za-
greb, letališče Borongaj, vsak delovni dan od 7.30 do 14.30.
Pismene ponudbe je treba izročiti Vojni pošti 9399 —
Zagreb z označbo na kuverti »Ponudba za licitacijo« naj-
kasneje 15 minut pred določenim rokom za licitacijo.
Ponudnik mora pred licitacijo pri Narodni banki položiti
kavcijo v najmanjšem znesku 100.000 dinarjev ali pa ponudbi
priložiti garancijsko pismo. 318

TOVARNA «TITAN» — KAMNIK
sprejme takoj
ekonomista
z znanjem tujih jezikov in prakso — Stanovanje preskrbljeno 456

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR GORICA
sprejme takoj v službo:
pravnik
Prejemki: temeljna plača po uredbi, dopolnilna pla-
ča do 5000 din
dve strojepiski
PONUDBE Z ŽIVLJENJEPISOM DOSTAVITI NA NASLOV:
TAJNISTVO OLO NOVA GORICA — NOVA GORICA 573

GLAVNI ODBOR ZVEZE BORCEV NOV ČRNE GORE
TITOGRAĐ
razpisuje
NATEČAJ
za izdelavo idejne skice spomenika padlim bor-
cem v veliki bitki na Pljevljah 1. decembra 1941
kakor tudi borcem iz Pljevelj in pljeveljskega
okraja, padlim na drugih bojiščih v narodno-
osvobodilni vojni
Za natečaj so določene naslednje nagrade:
Prva nagrada 350.000 din
Druga nagrada 200.000 din
Skupaj 550.000 din
Poleg navedenih nagrad sta predvidena tudi dva od-
kupa, in sicer:
Prvi odkup 100.000 din
Drugi odkup 80.000 din
SKUPAJ NAGRADE IN ODKUPI 730.000 DINARJEV.
Rok za izročitev del za natečaj je 1. september 1955.
Program in pogoji natečaja se lahko dobe v pisarni
Glavnega odbora Zveze borcev NOV v Titogradu, Bulevar
revolucije 2.
Glavni odbor Zveze borcev NOV
Črne gore
568

GRADBENO PODJETJE
«GRADIS»
gradbišče termocentrale Šoštanj
sprejme na delo naslednje uslužbenice:
več gradbenih tehnikov in delovodij
upravnika menze
za vodstvo delavsko-uslužbenske restavracije
perfektno strojepisko
z znanjem stenografije
ter vsako število kvalificiranih
zidarjev, tesarjev in železokrivcev
Terenski dodatek, nadurno delo in stanovanje je
zagotovljeno
NADALJNJA POJASNILA V TAJNISTVU GRADBIŠČA
«GRADIS» — ŠOŠTANJ 569

Lesno predelovalno podjetje
KZ PREVALJE
s sedežem v Prevaljah,
razpisuje delovno mesto
lesnoindustrijskega
tehnik
s dovršeno srednjetehtično šolo in
znanjem mizarstva stroke. Plača
po tarifnem pravilniku oz. dogo-
voru. Prednost imajo samci. Po-
nudbo z življenjepisom in opisom
dosedanjega službovanja pošljite
na gornji naslov.

ZAMENJAMO
motorno kolo
INDIAN 750 ccm
s prikolico
za lažje (200—250 ccm) ali pa
prodamo
ZDRAVSTVENI DOM
OPLOTNICA
571

PODJETJE «TITO»
potrebuje:
Vogošča pri Sarajevu
STROJNE INŽENIRJE
GRADBENE INŽENIRJE
INŽENIRJA METALURGA
STROJNE TEHNIKE
GRADBENE TEHNIKE
USLUŽBENCE Z EKONOMSKO FAKULTETO ZA DELO V KOMERCIALNEM
ODDELKU IN KNJIGOVODSTVU
STROJEPISCE I. IN II. RAZREDA
USLUŽBENCE ADMINISTRATIVNE STROKE S SREDNJO STROKOVNO
IZOBRAZBO
VISOKOKVALIFICIRANE STROJNE KLJUČAVNICARJE ZA POPRAVILO
STROJEV
VISOKOKVALIFICIRANE KOVINOŠTRUGARJE, KI SO DELALI V ORO-
DJARNAH IN DELAVNICAH ZA POPRAVILO STROJEV
VISOKOKVALIFICIRANE ELEKTRICARJE
VISOKOKVALIFICIRANE ŠAMOTERJE-ZIDARJE
VISOKOKVALIFICIRANE VARILCE ZA AVTOGENSKO IN ELEKTRICNO
VARJENJE
VISOKOKVALIFICIRANE MIZARJE
Stanovanja za samske zagotovljena, medtem ko bomo za poročene priskrbeli stano-
vanja do meseca julija letos, dotlej pa plačamo dodatek za ločeno življenje. Plača po
sporazumu. Nastop takoj ali po dogovoru. — Ponudbe z obširnimi življenjepisom
pošljite podjetju. 7498

